

ז' ניסן תשפ"ו
25 מרץ 2026

חוזר מס הכנסה מספר 05/2026 - רשות המיסים
בנושא: קיזוז הפסדים בהתאם להוראות חלק ה-2 לפקודת מס הכנסה

תוכן עניינים

2	הקדמה
3	מיזוג סטטוטורי של חברות על פי סעיפים 103ב ו-103ג
4	הוראות סעיף 103ח
10	הוראות נוספות במיזוג סטטוטורי
12	מיזוג בדרך של החלפת מניות על פי סעיף 103כ
15	העברת נכסים
15	העברת נכס לחברה על פי סעיף 104א
15	העברת נכס לחברה על פי סעיף 104ב(א)
16	הוראות קיזוז הפסדים בהתאם להוראות סעיף 104ה(ג)
17	העברת נכס בין חברות אחיות על פי סעיף 104ב(ו)
18	העברת מניות מחברה מעבירה לחברה אם על פי סעיף 104ג
20	החלפת מניות על פי סעיף 104ח
21	פיצול חברות על פי הפרק הרביעי בחלק ה-2
22	פיצול לחברה קיימת
23	פיצול בתום רבעון
23	שינוי מבנה נוסף
25	הערות כלליות
28	נספח דוגמאות

1. הקדמה

- 1.1 חלק ה-2 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) התשכ"א - 1961 (להלן: "**הפקודה**") כולל רשימה סגורה של שינויי מבנה שניתן לבצעם ללא חבות במס, וזאת בכפוף לעמידה בתנאים ומגבלות הקבועים בו.
- 1.2 כך למשל, חלק זה מאפשר למזג חברות, להעביר נכסים לחברה, לפצל חברות, ולבצע עסקאות של החלפת מניות (להלן: "**שינוי מבנה**") והכל ללא חבות במס במועד ביצוע שינוי המבנה אלא במועד מאוחר יותר (להלן: "**דחיית מס**").
- 1.3 ביום 6.8.2017, נכנס לתוקפו החוק לתיקון הפקודה (מספר 242), התשע"ז-2017 (להלן: "**תיקון 242**"), במסגרת תיקון זה תוקנו באופן מהותי, הוראות חלק ה-2 לפקודה. להרחבה בעניין תיקון זה והשינויים שהוכנסו בו בחלק ה-2 לפקודה ראו חוזר מס הכנסה מספר 8/2018 בנושא: תיקון 242 לפקודת מס הכנסה - תיקון חלק ה-2 (להלן: "**חוזר 8/2018**").
- 1.4 ביום 1.5.2025 נכנס לתוקפו החוק לתיקון הפקודה (מספר 279), התשפ"ה-2025 (להלן: "**תיקון 279**"), שגם במסגרתו תוקנו הוראות חלק ה-2 לפקודה. להרחבה בעניין תיקון 279 והשינויים שהוכנסו בו בחלק ה-2 לפקודה ראו חוזר מס הכנסה מספר 6/2025 בנושא: תיקון 279 לפקודת מס הכנסה - תיקון חלק ה-2.
- 1.5 במסגרת תיקונים 242 ו-279, הוגמשו המגבלות והתנאים החלים על שינויי המבנה המוסדרים בחלק ה-2, הורחבו באופן ניכר האפשרויות לביצוע שינויי מבנה ובכלל זה שינויי מבנה מורכבים, הוגמשו התנאים למימוש זכויות לאחר שינויי המבנה ולכניסת משקיעים, ובנוסף, נקבע הסדר אחיד, ככל האפשר, לעניין המגבלות החלות על שינויי המבנה השונים וזאת מתוך כוונה לפשט את הוראותיו של חלק ה-2 לפקודה.
- 1.6 לצד ההקלות, משולבות בחלק ה-2 הוראות שונות שעניינן קיזוז הפסדים, אשר נועדו למנוע ניצול לרעה של חלק זה בפקודה לצורך ביצוע תכנוני מס אשר תכליתם היא הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה.
- 1.7 מטרת חוזר זה, הינה להבהיר ולחדד את עמדת רשות המיסים ביחס להוראותיו של חלק ה-2 העוסקות בקיזוזי הפסדים, וזאת בהתייחס לכל אחד משינויי המבנה הקבועים בחלק זה.

2. מיזוג סטטוטורי של חברות על פי סעיפים 103ב ו- 103ג לפקודה

- 2.1. פרק המיזוגים שבחלק ה-2 מאפשר לחברות להתמזג באחת משתי הדרכים הבאות: מיזוג סטטוטורי¹ ומיזוג על דרך של החלפת מניות². במיזוג סטטוטורי, אשר נעשה בהתאם להוראות הפרק ראשון שבחלק השמיני שבחוק החברות או בהתאם לצו בית משפט, מועברים כל הנכסים מכל סוג שהוא וכן כל ההתחייבויות של חברה (להלן: "החברה המעבירה"), וכן הפסדיה, לחברה קולטת (להלן: "החברה הקולטת") אגב חיסולה של החברה המעבירה ללא פירוק. מיזוג כאמור צריך לעמוד בשורה של תנאים המפורטים בין היתר בסעיף 103ג לפקודה וניתן לבצעו בתום כל שנת מס וכן בתום כל רבעון של שנת המס³.
- 2.2. התנאי המרכזי למתן דחיית מס לבעלי המניות המעבירים ולחברות המתמזגות במיזוג סטטוטורי מצוי בסעיף 103ג(1) לפקודה ובו נקבע, כי המיזוג צריך להיעשות לתכלית עסקית וכלכלית ולשם ניהול ותפעול מאוחד של החברות המתמזגות, ובנוסף, נדרש שהמיזוג לא יעשה לשם הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה.
- 2.3. לאור העובדה שבמיזוג סטטוטורי הנעשה בהתאם להוראות חלק ה-2 לפקודה, הפסדיה הצבורים של החברה המעבירה, ערב המיזוג, מועברים לחברה הקולטת ומקוזזים כנגד הכנסתה החייבת של החברה הקולטת בשנות המס שלאחר מועד המיזוג (או מתווספים להפסדיה הצבורים), נכלל בפרק המיזוגים שבחלק ה-2 לפקודה מנגנון אשר תפקידו לווסת את חסכון המס הגלום באפשרויות קיזוז הפסדים של החברות המתמזגות ולמנוע ניצול לרעה של מיזוג המביא לכדי הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה.
- 2.4. סעיף 103ח לפקודה קובע מנגנון אשר כולל בתוכו הוראות פרטניות בדבר פריסת הפסדים או הפסדי הון של כל החברות המשתתפות במיזוג ל-20% (לחמש שנים) ובלבד שהפסדים אלו לא יעלו על 50% מההכנסה החייבת או רווח ההון בהתאמה. כמו כן, כלולות בסעיף זה הוראות המאפשרות למנהל⁴ לשנות את אופן פריסתם של הפסדים במסגרת מתן האישור למיזוג וכן בעקבות עריכת שומות לחברות שהשתתפו במיזוג כאמור בסעיף 103י(ב) לפקודה.
- 2.5. הוראות אלה מקנות למנהל את הסמכות לפרוס את הפסדים על פני תקופה ארוכה יותר מחמש שנים, להקטין את שיעור ההכנסה החייבת שכנגדה ניתן לקזז את הפסדים, למנוע לחלוטין קיזוזם של הפסדים או חלקם וכן, לקבוע תנאים, הוראות ומגבלות נוספות ביחס אליהם.
- 2.6. כמו כן, רשאי המנהל לקבוע, כי חברות המשתתפות במיזוג ובעלי מניותיהן אינם זכאים להטבות המס הקבועות בפרק השני שבחלק ה-2 אם יתברר כי למיזוג אין תכלית עסקית וכלכלית וכי הוא נעדר טעם מסחרי. במקרים אלה לא תתאפשר העברת הפסדי החברה המעבירה לחברה הקולטת⁵.

¹ מיזוג בהתאם לחלופה הראשונה להגדרת "מיזוג" כאמור בסעיף 103 לפקודה.

² מיזוג בהתאם לחלופה השנייה להגדרת "מיזוג" כאמור בסעיף 103 לפקודה.

³ כמפורט בחוזר מס הכנסה 6/2018 בנושא: קביעת מועד מיזוג או פיצול (להלן: "חוזר 6/2018").

⁴ כהגדרתו בסעיף 1 לפקודה.

⁵ ראה לעניין זה סעיף 2.8.7 להלן.

ובמקרים מסוימים, לא יתאפשר קיזוז הפסדי החברה המעבירה כנגד הכנסות החברה הקולטת לאחר המיזוג או לא יתאפשר קיזוז הפסדי החברה הקולטת כנגד הכנסת החברה המעבירה. יודגש, כי אין בכך כדי לגרוע מסמכותה של רשות המיסים לבחון את כל היבטי המס הנובעים מהמיזוג הסטטוטורי.

הרציונל להוראות האמורות ולסמכות המנהל נעוץ ברצון לאפשר לחברות שיש בין פעילותן סינרגיה מהותית להתמזג לצורך ניהולן ותפעולן במאוחד. כל זאת, באותם מקרים שבהם למיזוג תכלית עסקית וכלכלית מובהקת והמטרה העיקרית של המיזוג אינה חסכון במס או הפחתת מס בלתי נאותה.

2.7. יודגש, כי על החלטתו של המנהל בעניין זה ניתן לערער לבית המשפט בהתאם להוראות סעיף 103(ז) לפקודה.

הוראות סעיף 103ח לפקודה

2.8. ההוראות המרכזיות בעניין קיזוז הפסדיהן של חברות המשתתפות במיזוג סטטוטורי מצויות כאמור בסעיף 103ח לפקודה, כמפורט להלן:

2.8.1. סעיף 103ח(א) לפקודה

2.8.1.1. סעיף 103ח(א) לפקודה קובע, כי הפסדים הניתנים לקיזוז מכוח הוראות סעיפים 28 או 29 לפקודה, שהיו לחברות המעבירות ו/או לחברה הקולטת עד למועד המיזוג אשר בהתאם להוראות הסעיפים האמורים, ניתן להעבירם ולקזזם בשנים הבאות (אילולא נעשה המיזוג), יותר לקזזם כנגד הכנסתה החייבת של החברה הקולטת (לפני קיזוז זה) החל בשנת המס שלאחר מועד המיזוג, ובלבד שבכל שנת מס לא יותר לקיזוז כאמור סכום העולה על 20% מסך כל הפסדים מכוח סעיפים 28 ו-29 לפקודה של החברות המעבירות והחברה הקולטת יחד או על 50% מהכנסתה החייבת של החברה הקולטת באותה שנת מס לפני קיזוז הפסד זה⁶, הכול לפי הנמוך מביניהם.

2.8.1.2. בהקשר זה ראוי לציין, כי סעיף 103ח(ג)(1) לפקודה קובע, כי על אף האמור בסעיף 103ח(א) לפקודה, הפסד כאמור שלא ניתן היה לקזזו באותה שנה בשל מגבלת 50% מההכנסה החייבת, יקוזז בשנות המס הבאות בזו אחר זו, ובלבד שלא יקוזז הפסד כאמור בפסקה זו בתוספת הפסד כאמור בסעיף 103ח(א) לפקודה לשנת המס, העולה על 50% מההכנסה החייבת של החברה לפני קיזוז ההפסד משנים קודמות (שלפני המיזוג) לאותה שנת המס.

לגבי אופן קיזוז הפסדים לפי סעיפים 28 ו-29 בהתאם להוראות סעיף 103ח(א) ו-(ג) לפקודה ראה דוגמה מספר 1 בנספח לחוזר זה.

⁶ ראה הגדרת הכנסה חייבת בסעיף 2.8.1.4 להלן.

2.8.1.3. יושם אל לב, כי ההוראה האמורה מתייחסת הן להפסדי החברות המעבירות והן להפסדי החברה הקולטת.

2.8.1.4. "הכנסה חייבת" כהגדרתה בסעיף קטן 103ח(ח) לפקודה הינה "לפני קיזוז הפסדים שנוצרו לפני מועד המיזוג לפי סעיף זה, אך למעט הכנסה שקוזז כנגדה הפסד לפי סעיף 92" ולפיכך:

2.8.1.4.1. הפסדים שנוצרו בשנות המס שלאחר מועד המיזוג (ועד תום תקופת מגבלת קיזוז ההפסדים) יקוזזו בהתאם להוראות סעיף 28 או 29 לפקודה ללא מגבלת הוראות סעיף 103ח לפקודה, וההכנסה החייבת לאחר הקיזוז כאמור, תהא ההכנסה החייבת לעניין מגבלת 50% שבסעיף 103ח לפקודה.

2.8.1.4.2. הגדרת הכנסה חייבת, אינה מבחינה בין הכנסה חייבת בת קיזוז כנגד הפסדים מועברים לבין הכנסה חייבת שאינה בת קיזוז כאמור (לדוג' הכנסה חייבת ממקורות שאינם 2(1), 2(2) או 6(2)). יודגש, כי מגבלת ה-50% מההכנסה החייבת מכוח סעיף 103ח(א) לפקודה, תחושב על מלוא ההכנסה החייבת מכל המקורות.

לגבי אופן קיזוז ההפסדים לפי סעיפים 28 ו-29 בהתאם להוראות סעיף 103ח לפקודה כאשר לחברה הקולטת הפסד שנוצר בתקופת מגבלת קיזוז ההפסדים וכן כאשר לחברה הקולטת הכנסות שלא ניתן לקזז הפסד כנגדן, ראה דוגמה מספר 2 בנספח.

2.8.1.4.3. הסיפא של הגדרת ההכנסה החייבת קובעת, כי הכנסה חייבת תהיה "...למעט הכנסה שקוזז כנגדה הפסד לפי סעיף 92". המשמעות של משפט זה הינה כי לעניין סעיף 103ח, ההכנסה החייבת תכלול רווח הון לאחר קיזוז בהתאם למגבלת קיזוז הפסד הון הקבועה בסעיף 103ח(ב) ו-(ג), כמפורט בסעיף 2.8.1.4.3 להלן.⁷

2.8.2. סעיף 103ח(ב) לפקודה

2.8.2.1. סעיף 103ח(ב) לפקודה קובע הוראות דומות להוראות המצויות בסעיף 103ח(א) לפקודה ביחס להפסדי הון כאמור בסעיף 92 לפקודה. על פי סעיף קטן זה, הפסד כאמור מכוח סעיף 92 לפקודה שהיה לחברות המעבירות ו/או לחברה הקולטת עד למועד המיזוג ואשר ניתן להעברה ולקיזוז בשנים הבאות, יותר לקיזוז כנגד

⁷ סדר פעולות כאמור יהיה רלוונטי כאשר לחברה הקולטת במיזוג קיימים הפסדים שחלים עליהם מגבלות קיזוז שבסעיף 103ח לפקודה ומקורם של חלק מההפסדים הינו מכוח סעיפים 28 או 29 ומקורם של חלק מההפסדים הינו מכוח סעיף 92.

רווח הון⁸ של החברה הקולטת (לפני קיזוז זה) החל בשנת המס שלאחר מועד המיזוג, ובלבד שבכל שנת מס לא יותר לקיזוז סכום העולה על 20% מסך כל הפסדי ההון של החברות המעבירות והחברה הקולטת או על 50% מרווח ההון של החברה הקולטת, הכול לפי הנמוך מביניהם.

2.8.2.2. יובהר, כי בדומה לאמור ביחס לסעיף 103ח(א) לפקודה, הוראות סעיף 103ח(ב) לפקודה חלות גם ביחס להפסדי הון של החברה הקולטת.

2.8.2.3. בסעיף 103ח(ג)(2) לפקודה מצויה הקלה ביחס להוראה שלעיל ולפיה על אף האמור בסעיף 103ח(ב) לפקודה, הפסד כאמור שלא ניתן היה לקזזו באותה שנה בשל מגבלת 50% מרווח ההון, יקוזז בשנות המס הבאות בזו אחר זו, ובלבד שלא יקוזז הפסד כאמור בפסקה זו בתוספת הפסד כאמור בסעיף 103ח(ב) לפקודה לשנת המס, העולה על 50% מרווח ההון של החברה לפני קיזוז ההפסד משנים קודמות (שלפני המיזוג) של אותה שנת המס.

2.8.2.4. יודגש, כי במידה שלחברה הקולטת הפסדי הון המוגבלים בקיזוז בהתאם להוראות סעיף 103ח(ב) לפקודה, וכן הפסדים המוגבלים בקיזוז בהתאם להוראות סעיף 103ח(א) לפקודה, הרי שהגדרת ההכנסה החייבת (הרלוונטית למגבלת 50% כאמור בסעיף 103ח(א)-ו(ג) לפקודה), תכלול רווח הון לאחר קיזוז בהתאם להוראות סעיף 103ח(א)-ו(ג) לפקודה. ומשכך, במקרה כזה, ראשית יש ליישם את הוראות קיזוז הפסדי הון בהתאם להוראות סעיף 103ח(ב)-ו(ג) לפקודה ורק לאחר מכן ליישם את הוראות קיזוז ההפסדים בהתאם להוראות סעיף 103ח(א)-ו(ג) לפקודה (דוגמה 4 בנספח, אשר החוזר מפנה אליה לאחר סעיף 2.8.5.1, תכלול התייחסות גם לנושא זה).

2.8.3. סעיף 103ח(ד) לפקודה

2.8.3.1. בסעיף 103ח(ד) לפקודה מצויה הוראה המתייחסת להפסדי החברה הקולטת והמעבירה, שנוצרו עד למועד המיזוג, ואולם בשנות הפריסה שלהם לא קוזזו בפועל. על פי סעיף 103ח(ד) לפקודה הפסדים על פי סעיפים 28, 29 ו-92 שלא ניתן היה לקזזם עד תום השנה החמישית שלאחר מועד המיזוג, ניתן יהיה לקזזם החל בשנה השישית ללא מגבלת סעיף 103ח, אלא אם נקבעה תקופת פריסה ארוכה יותר או מגבלת קיזוז אחרת ואז יש לקרוא את הסעיף כאילו חל על השנה שלאחר תקופת הפריסה, בכפוף לאמור בסעיפים 28, 29 ו-92 לפקודה, לפי העניין.

⁸ לרבות שבח, ראה סעיף 103ח(ח) לפקודה.

2.8.4. סעיף 103ח(ה) לפקודה

2.8.4.1. בסעיף 103ח(ה) לפקודה מצויה הקלה נוספת ביחס להוראות סעיף 103ח(ב) לפקודה שעניינן קיזוז הפסדי הון. על פי הקלה זו, על אף האמור בסעיף 103ח(ב) לפקודה, הפסד הון מועבר שהיה לאחת החברות המתמזגות או הקולטת לפני המיזוג ניתן יהיה לקיזו במלואו כנגד רווח הון או שבח של החברה הקולטת שנבע ממכירת נכס שהיה ערב המיזוג בבעלות החברה האמורה, או הקולטת, לפי העניין. על יתרת ההפסד שלא קוזזה יחולו הוראות סעיפים 103ח(ג) ו-103ח(ד) לפקודה והיא תתפרס על יתרת תקופת הפריסה המקורית שהייתה ערב הקיזוז כאמור.

ליישום הוראת סעיף 103ח(ה) ראה דוגמה מספר 3 בנספח לחוזר זה.

2.8.4.2. למען הסר ספק, במידה שנמכר נכס או נכסים המהווים את "רוב הנכסים" כאמור בסעיף 103ג(2) לפקודה ומדובר בהפרה של שינוי המבנה יחולו הוראות סעיף 103 לפקודה.

2.8.5. סעיף 103ח(ו) לפקודה

2.8.5.1. בסעיף 103ח(ו) לפקודה קבועה הוראה מיוחדת ביחס להפסד כאמור בסעיף 28ח לפקודה. סעיף זה קובע, כי על אף האמור בסעיף קטן 103ח(א) לפקודה, הפסד שהיה לאחת החברות שהתמזגו מהשכרת בנין לפני מועד המיזוג, ניתן יהיה לקיזו לאחר מועד המיזוג לפי סעיף 28ח לפקודה. יודגש, כי לאור האמור, הפסד כאמור יופחת מסך ההפסדים מכוח סעיף 103ח(א) לפקודה ולא ייכלל בחישוב סכום ההפסד שיש לפרוס אותו בהתאם להוראות סעיף 103ח(א) לפקודה.

לגבי אופן קיזוז ההפסדים מכוח סעיפים 28 או 29 ו-92 לפקודה בהתאם להוראות סעיף 103 לפקודה, הכוללת גם, אך לא רק, התייחסות לסדר הקיזוז כשלחברה הקולטת הפסדים והפסדי הון המוגבלים מכוח סעיף 103ח ראה דוגמה כוללת מספר 4 בנספח לחוזר זה.

2.8.6. סעיף 103ח(ז) - סמכות המנהל לשלול או להגביל קיזוז הפסדים

2.8.6.1. סעיף 103ח(ז) לפקודה מקנה למנהל סמכות לקבוע, כי במקרים שבהם הצדדים למיזוג לא פנו לקבלת אישורו מראש של המנהל אלא מסרו הודעה לפקיד השומה על המיזוג, רשאי המנהל לקבוע, בתקופת ארבע השנים המנויה לפי סעיף 103(ב) לפקודה, כי הפסד או הפסד הון אשר נכלל בגדרו של סעיף זה לא

יקוזז כלל על ידי החברה הקולטת, או שניתן יהיה לקזז רק חלק ממנו. סמכות זו תופעל על ידי המנהל אם שוכנע, כי כתוצאה מהמיזוג תיגרם הפחתת מס בלתי נאותה עקב קיזוז ההפסד האמור. על קביעת המנהל בעניין שלילת או הגבלת הקיזוז, ניתן לערער לבית המשפט ויראוה לצורך כך כאילו נשללו ההטבות כאמור בסעיף 103(ז) לפקודה.

2.8.6.2. בהמשכו של סעיף 103(ח) לפקודה נקבע, כי במקרים שבהם ביקשו החברות המתמזגות אישור מראש מהמנהל לפי סעיף 103 לפקודה, על המנהל להודיע את החלטתו תוך התקופה המנויה בסעיף, כלומר לקבוע את עמדתו ביחס למיזוג ולאופן קיזוז הפסדי החברה המעבירה והקולטת לפי פסקה זו ביחד עם מתן ההודעה לפי סעיף 103(ה) לפקודה. דהיינו, יחד עם החלטתו לגבי המיזוג ותנאיו.

2.8.6.3. **הפעלת סמכות המנהל מכוח סעיף 103(ז) לפקודה** - במקרים בהם סבור המנהל כי למיזוג תכלית עסקית וכלכלית והוא נעשה לשם ניהול ותפעול מאוחד של עסקיהם, ואולם שוכנע המנהל שכתוצאה מהמיזוג תיגרם הפחתת מס בלתי נאותה עקב קיזוז ההפסד האמור במיזוג רשאי הוא לנקוט באחת מהדרכים הבאות:

2.8.6.3.1. לשלול לחלוטין או לתקופה מסוימת או באופן חלקי קיזוז הפסדים של מי מהחברות המשתתפות במיזוג או כולן.

2.8.6.3.2. לשלול קיזוז הפסדים מסוג מסוים (כולם או חלקם) שמקורם במי מהחברות המשתתפות במיזוג או כולן.

2.8.6.3.3. להקטין את שיעור קיזוז ההפסדים הקבוע בסעיף 103 לפקודה (אשר יהיה נמוך יותר מ- 20% מסך ההפסד כאמור בסעיף 28 או 29 ו/או 20% מסך ההפסד כאמור בסעיף 92 ו/או נמוך יותר מ-50% מההכנסה החייבת ו/או רווח ההון).

2.8.6.3.4. לקבוע כל הוראה מחמירה אחרת הנוגעת לקיזוז הפסדים בהתאם להוראות 103 לפקודה.

2.8.7. **מיזוג סטטוטורי של חברה עם שלד בורסאי** - במקרים בהם אישר המנהל מיזוג סטטוטורי של חברה עם שלד בורסאי, לא ניתן יהיה לקזז את הפסדי השלד הבורסאי כמפורט בסעיף 3.6 להלן. יודגש, כי על הפסדי החברה המעבירה, אשר הועברו במסגרת המיזוג לחברה הקולטת, יחולו הוראות סעיף 103 לפקודה כמפורט לעיל.
ראה לעניין זה החלטת מיסוי 1709/25 - מיזוג סטטוטורי של חברה מעבירה עם ולתוך חברה קולטת שהיא "שלד בורסאי" בהתאם להוראות סעיף 103ב ו-103ג לפקודה, וכן החלטת מיסוי 1919/25 - מיזוג סטטוטורי של חברה שהינה קרן להשקעה במקרקעין עם ולתוך שלד בורסאי בהתאם לסעיפים 103ב(א) ו-103ג לפקודה.

2.8.8. סעיף 103ח(ז) לפקודה

2.8.8.1. סעיף 103ח(ז) לפקודה כולל הוראה לפיה מגבלות קיזוז ההפסד או הפסד ההון לפי הוראות סעיף 103ח לפקודה לא יחולו על הפסדים כאמור של חברה קולטת שהחזיקה ערב המיזוג, במלוא הזכויות בחברה המעבירה ושווי השוק של החברה הקולטת עלה באותו מועד על פי תשעה משווי השוק של החברה המעבירה.

2.8.8.2. סעיף זה נועד לאפשר לחברה קולטת ששוויה עולה משמעותית על שוויה של חברה המוחזקת במלוא הון המניות שהיא חברה מעבירה, למזג לתוכה חברה זו, בכפוף לעמידה בתנאי סעיף 103ג לפקודה, בלא שהדבר יביא לכך שקיזוז הפסדיה של החברה הקולטת יוגבלו מכוח סעיף 103ח לפקודה.

2.8.8.3. יודגש, כי ההקלה הקבועה בהוראות סעיף 103ח(ז) לפקודה לא תחול במקרה שבו מוזגה חברה מעבירה ששוויה גבוה יותר מפי תשעה משווייה של חברה קולטת, במקרה זה יחולו על הפסדיהן של החברה המעבירה והחברה הקולטת עובר למיזוג מגבלות קיזוז ההפסד הקבועות ביתר הוראותיו בסעיף 103ח לפקודה.

2.8.8.4. כאמור, בכדי לעמוד בדרישות סעיף 103ח(ז) לפקודה על החברות המתמזגות לעמוד ביחסי שווי כך ששוויה של החברה הקולטת, אשר מחזיקה במלוא הזכויות בחברה המעבירה, עולה, במועד המיזוג, על פי תשעה משווי השוק של החברה המעבירה. ולעניין זה:

2.8.8.4.1. "שווי שוק" כהגדרתו בסעיף 103 לפקודה, הינו הסכום שאפשר היה לקבל במכירה ממוכר מרצון לקונה מרצון שאין ביניהם יחסים מיוחדים.

2.8.8.4.2. בהתאם לסעיף 103ח(ז) לפקודה, החברות המתמזגות לא נדרשות להציג הערכת שווי מומחה כתנאי לקבלת ההקלה. ואולם, אין בכך כדי לגרוע מסמכותו של המנהל לדרוש הערכת שווי כאמור אם פנו החברות המתמזגות לקבלת אישורו, או מסמכותו של פקיד השומה, במידה שהוגשה לו הודעה בדבר המיזוג. כל זאת, במקרים שבהם קיים ספק בדבר עמידת החברות המתמזגות ביחסי השווי כאמור.

2.8.8.5. יודגש, כי אין בהוראותיו של סעיף 103ח(ז) לפקודה כדי לגרוע מתחולת הוראות סעיף 103ח(ז) לפקודה ביחס למי מהחברות המתמזגות, ובכלל זה ביחס לחברה הקולטת ולהפסדיה. משמע, גם במקרה שבו חלות הוראותיו של סעיף 103ח(ז) לפקודה, רשאי המנהל להפעיל את הסמכות הנתונה לו מכוח סעיף 103ח(ז) לפקודה, הן ביחס להפסדי החברה המעבירה והן ביחס להפסדי החברה הקולטת.

2.9. הוראות קיזוז הפסדים בהפרת תנאי המיזוג הסטטוטורי

- 2.9.1. בהתאם לסעיף 103(א) לפקודה במידה שניתנו לחברות המתמזגות ולבעלי מניותיהן הטבות לפי פרק השני שבחלק ה' לפקודה, ולאחר מכן נתברר כי לא נתקיים במועדו תנאי מהתנאים הקבועים בסעיף 103ג לפקודה ו/או תנאי שנקבע באישור המנהל (אם ניתן אישור כאמור) יודיע על כך פקיד השומה לצדדים למיזוג.
- 2.9.2. ניתנה הודעה כאמור, יבוטלו ההטבות למפרע ממועד נתינתן, והצדדים למיזוג ובעלי מניותיהם יחויבו במיסים ובתשלומי החובה שניתן להם פטור מהם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית ממועד המיזוג ועד מועד התשלום וזאת בהתאם לכללי מס הכנסה (מניעת כפל מס עקב שלילת הטבות במיזוג), תשנ"ה-1995 (להלן: "הכללים").
- 2.9.3. יודגש, כי החברה המעבירה תהא רשאית לקזז את הפסדיה עובר למיזוג כנגד הכנסתה החייבת ורווחי ההון הנובעים ממכירת נכסיה של החברה המעבירה לחברה הקולטת במהלך המיזוג ובשל פירוקה של החברה המעבירה, בהתאם להוראות קיזוז הפסדים שבפקודה. ואולם, הוראות קיזוז הפסדים שבחלק ה' לפקודה לא יחולו במקרה זה, וכפועל יוצא מכך יתרת הפסדיה של החברה המעבירה שלא קוזזו עובר למועד המיזוג, לא תהא ניתנת להעברה ולקיזוז לאחר מועד המיזוג כנגד הכנסתה החייבת ורווחי ההון של החברה הקולטת.
- 2.9.4. יודגש, כי במקרים בהם מיזוגם של חברות נעשה שלא בהתאם להוראות הפרק השני בחלק ה', לא יהא ניתן להעביר את יתרת הפסדי החברה המעבירה שנצברו עד מועד המיזוג לחברה הקולטת ולקזזם מההכנסה החייבת.
- 2.9.5. יודגש, כי סיווגן ומקורן של הפסדים של כל אחת מהחברות המשתתפות במיזוג, לא ישתנה בעקבות המיזוג.

הוראות נוספות לעניין קיזוז הפסדים במיזוג סטטוטורי

2.10. מיזוג סטטוטורי בתום רבעון

- 2.10.1. ככלל, מיזוג סטטוטורי של חברות יכול להתבצע בתום השנה ובתום כל רבעון.
- 2.10.2. ביחס למיזוגים סטטוטוריים שלא בתום השנה, דהיינו: מיזוגים שמועדם ב- 31.3, 30.6 ו- 30.9, יחולו, בנוסף להוראות חוזר זה גם הוראות סעיף 2 לחוזר 6/2018.
- 2.10.3. להבדיל ממיזוג שנעשה בתום השנה, שההפסדים המועברים אגב המיזוג לחברה הקולטת ייחשבו כהפסדים מועברים, ויחולו עליהם הוראות הקיזוז הקבועות בפקודה החלות לגבי הפסדים מועברים, הרי שכאשר מדובר במיזוג הנעשה בכל אחד מתום שלושת הרבעונים, ההפסדים ישמרו על אופיים כהפסדים שוטפים עד תום השנה שבה בוצע המיזוג.

2.11. הוצאות או ניכויים שנצברו

- 2.11.1. כדי למנוע מצב שבו החברות המתמזגות דוחות הכרה בהוצאות ובהפסדים שנוצרו ונצברו עובר למועד המיזוג לתקופה שלאחר מועד המיזוג, דבר שיביא לכך שמגבלות הוראות סעיף 103ח לפקודה לא יחולו על הפסדים אלה, יש לבחון האם בדוחות שהוגשו על ידי החברות המעבירות ו/או החברה הקולטת עובר למועד המיזוג נכללו הוצאות או ניכויים שנצברו, ולא הותרו לצרכי מס, בין בשומה עצמית ובין בשומה סופית של פקיד השומה (להלן: "הוצאה או ניכוי שנצברו"), ואשר אילו היו מותרים בניכוי עובר למועד המיזוג, היה נוצר הפסד למועד המיזוג.
- 2.11.2. במקרים אלה יש לראות בהם כחלק מהפסדי החברות המעבירות ו/או החברה הקולטת, לפי העניין, עד למועד המיזוג, ולהחיל עליהם את הוראות סעיף 103ח לפקודה, כל זאת אם הותרו בניכוי לצרכי מס בשנות המס שלאחר מועד המיזוג. לעניין זה, "הוצאות או ניכויים שנצברו" - לרבות הפרשות ו/או התחייבויות כלשהן שלא הותרו בניכוי לצרכי מס, אשר במידה שהיו מותרות בניכוי לצרכי מס במועד המיזוג, היו יוצרות הפסד.
- 2.11.3. יצוין, כי במקרים שבהם החברות המתמזגות פונות לקבלת אישור המנהל למיזוג, נכללות בדרך כלל באישור שניתן הוראות, אשר נועדו למנוע הסטת הפסדים והוצאות מתקופת השומה שקדמה למועד המיזוג לשנות המס שלאחר מועד המיזוג.

2.12. מגבלת קיזוז הפסדים במכירת נכסי החברה הקולטת

- 2.12.1. יודגש, כי במקרה שנמכרו נכסים על ידי החברה הקולטת, ומכירתם אינה מהווה הפרה של התנאי הקבוע בסעיף 103ג(2) לפקודה, לרבות מכירה שלא מרצון כהגדרתה בסעיף 103 לפקודה ובתקנות שהותקנו בעניין זה (להלן: "מכירה שלא מרצון") וכן במקרים שבהם ניתן לכך אישור המנהל, אזי, כנגד רווח ההון הנובע ממכירתם, יהא ניתן לקזז הפסדים בכפוף להוראות סעיף 103ח לפקודה ולהוראות הנוספות שנקבעו באישור המנהל, אם ניתן אישור כאמור.
- 2.12.2. במקרים בהם נעשה מיזוג סטטוטורי בהתאם להוראות הפרק השני שבחלק ה2, והוחלו עליו הוראות סעיף 103ח לפקודה (להלן: "המיזוג הראשון"), ולאחר מכן החברה הקולטת במיזוג הראשון מהווה גם חברה קולטת או מעבירה במיזוג השני, שגם עליו חלות הוראות הפרק השני שבחלק ה2 (להלן: "המיזוג השני"), ומיזוג זה נעשה בתוך תקופת מגבלות קיזוז ההפסדים של המיזוג הראשון, הרי שהוראות סעיף 103ח יחולו על כלל הפסדי החברה הקולטת במועד המיזוג השני, לרבות יתרת ההפסדים שעליהם הוחלו הוראות סעיף 103ח במיזוג הראשון.
- 2.12.3. במקרה של שרשרת מיזוגים כהגדרתה בסעיף 103, המתבצעת באותו מועד, יחולו הוראות סעיף 103ח לפקודה כאמור, על סך ההפסדים של כל החברות המשתתפות

במיזוג, זולת אם קבע המנהל אחרת, מכוח סמכותו לפי הוראות סעיף 103(חז) לפקודה, לרבות התייחסות שונה של פריסה לכל אחת מהחברות המתמזגות. 2.12.4. לעניין מספר מיזוגים, ראה גם פריסה במיזוג נוסף, בסעיף 7 להלן בחוזר זה.

3. מיזוג על דרך של החלפת מניות על פי סעיף 103 לפקודה

3.1. מיזוג על דרך של החלפת מניות, הינו מיזוג שבו בעלי מניותיה של חברה נעברת (להלן: **"בעלי המניות המעבירים"** ו**"החברה הנעברת"** בהתאמה) מעבירים את כל מניותיהם בה (להלן: **"המניות המועברות"**) לחברה קולטת, ללא חבות במס. לאחר מיזוג מסוג זה, החברה הקולטת מחזיקה ב-70% לפחות (עד תיקון 279 - 80%) ממניות החברה הנעברת, ובתמורה למניות המועברות, מוקצות בעלי המניות המעבירים מניות בחברה הקולטת. כמו בכל שינוי מבנה שנעשה במסגרת חלק ה2 לפקודה, גם במיזוג על דרך של החלפת מניות כאמור בסעיף זה, נדרשות החברות המשתתפות במיזוג ובעלי מניותיהן לתכלית עסקית וכלכלית, כאשר המטרה העיקרית של המיזוג הינה לאפשר ניהול ותפעול מאוחד של פעילותן ולא לשם הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה כאמור בסעיף 103ג(1) לפקודה.

3.2. לעניין מניות החברה הנעברת שבידי החברה הקולטת, קיימת מגבלת החזקה הקבועה בסעיף 103כ(ב) לפקודה. לפי מגבלה זו, במהלך התקופה הנדרשת כהגדרתה בסעיף 103 לפקודה, על החברה הקולטת להחזיק לא פחות מ-51% מכל אחת מהזכויות בחברה הנעברת. מגבלה זו תחול גם ביחס למניות הנעברת שהוחזקו על ידי החברה הקולטת עובר למיזוג, וגם ביחס למניות הנעברת שנרכשו על ידי החברה הקולטת במזומן במהלך המיזוג ובהתאם להוראות סעיף 103ד(א) או 103ד(א1) לפקודה.

3.3. בין יתר המגבלות והתנאים הקבועים בסעיף 103 לפקודה, נקבעו מגבלות ותנאים אשר נועדו למנוע ניצול לרעה של מיזוג זה לצורך הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה באמצעות קיזוז הפסדים ואלה מפורטות בסעיפים 103כ(ב) ו-103כ(ב2) לפקודה כמפורט להלן:

3.3.1. בהתאם להוראות סעיף 103כ(ב1) לפקודה, רווח או הפסד שנוצר עקב מכירת המניות המועברות על ידי החברה הקולטת, **לא יותר לקיזוז בשנת המס שבה הוא הועבר ובמשך שתי שנות המס שלאחר מכן** כנגד הפסד או רווח בחברה הקולטת, והכול לפי סעיפים 28, 29 או 92 לפקודה, לפי העניין (להלן: **"תקופת מגבלת קיזוז ההפסדים הראשונה"**), ובשלוש השנים הבאות (לאחר תקופת מגבלת קיזוז ההפסדים הראשונה) לא יותר לקיזוז רווח או הפסד שנוצר עקב מכירת המניות המועברות כנגד הפסד או רווח שנוצר בשל מכירת נכסים שיום רכישתם קדם למועד המיזוג (להלן: **"תקופת מגבלת קיזוז ההפסדים השנייה"**). יודגש, כי לעניין יישום הוראות מגבלות קיזוז ההפסדים בתקופת מגבלת קיזוז ההפסדים השנייה, יראו את מועד הרכישה של הנכס המועבר לעניין הקבוע בסעיף 103כ(ב1) לפקודה בלבד כמועד שינוי המבנה.

3.3.2. יודגש, כי מגבלות קיזוז ההפסדים הקבועה סעיף 103כ(ב) לפקודה חלות רק ביחס לרווח או הפסד הנובע ממכירת מניות החברה הנעברת⁹, שבגינן הוקצו לבעלי המניות המעבירים מניות בחברה הקולטת בדחיית מס בהתאם למיזוג לפי חלק ה' לפקודה, לרבות מכירה שלא מרצון. ואולם, על רווח או הפסד ממכירת מניות החברה הנעברת במקרים הבאים, לא יחולו הוראות סעיף 103כ(ב):

- 3.3.2.1. מכירת מניות החברה הנעברת שבהחזקה של החברה הקולטת ערב המיזוג.
- 3.3.2.2. מכירת מניות החברה הנעברת (במסגרת המיזוג) שבגינן שולמה תמורה במזומן כאמור בסעיף 103ד(א) או 103ד(א1) לפקודה.
- 3.3.2.3. מכירת מניות החברה הנעברת שנרכשו לאחר מועד המיזוג.

להוראות קיזוז הפסדים בתקופה הראשונה ובתקופה השנייה בהתאם לסעיף 103כ(ב) לפקודה, ראו דוגמה 5 בנספח לחוזר זה. כמו כן, ראו החלטת מיסוי 6359/21 - מיזוג בדרך של החלפת מניות בהתאם להוראות סעיף 103כ לפקודה בתמורה למזומן או מניות, במסגרת הצעת רכש חליפין בהתאם לתקנות ניירות ערך. וכן ראו החלטת מיסוי 4821/24 - מיזוג חברות בדרך של החלפת מניות בהתאם להוראות סעיף 103כ לפקודה.

3.3.3. בנוסף לאמור לעיל, בהתאם להוראות סעיף 103כ(ב) לפקודה ובשינויים המחויבים, יחולו על החברה הקולטת לעניין קיזוז הפסד או הפסד הון שהיה לה לפני המועד בו הועברו המניות המועברות, גם הוראות סעיף 103ח(ז) לפקודה כמפורט בסעיף 2.8.6 לעיל.

3.4. יודגש, כי במידה שבוצע מיזוג בדרך של החלפת מניות של שתי חברות נעברות במועדים סמוכים (לרבות באותו מועד), מגבלות קיזוז ההפסדים כאמור בסעיף 103כ(ב) לפקודה יחולו הן על מכירת מניות החברה הנעברת האחת והן על מכירת מניות החברה הנעברת האחרת. כמו כן, מגבלת קיזוז ההפסדים בתקופה הראשונה והשנייה תחול גם על הפסד או רווח ממכירת מניות חברה נעברת אחת כנגד רווח או הפסד ממכירת מניות חברה נעברת אחרת (ולעניין מגבלת קיזוז ההפסדים כאמור, יראו את המניות שהועברו במיזוג הראשון כנכס בבעלות החברה לפני המיזוג השני).

3.5. מיזוג עם חברה שמניותיה נסחרות בבורסה והיא ללא כל פעילות ו/או נכסים ו/או התחייבויות (להלן: "שלד בורסאי") הינו מתווה מקובל המשמש להנפקת חברה פרטית בבורסה (להלן: "חברה נעברת"), באמצעות מיזוג בדרך של החלפת מניות עם חברה קולטת שהיא שלד בורסאי. מיזוג כאמור מצריך קבלת אישור מראש מאת המנהל. במקרה זה, בדומה למיזוג סטטוטורי עם

⁹ או ממכירת הנכס המועבר במקרה של העברת נכסים בהתאם לסעיף 104 לפקודה כמפורט להלן.

חברה קולטת שהיא שלד בורסאי כאמור בסעיף 2.8.7 לעיל, הרי שגם כאן לא ניתן יהיה לקזז את הפסדי החברה הקולטת, כמפורט בסעיף 3.6 להלן.

דוגמה לעניין זה ראו החלטת מיסוי 2032/25 - מיזוג חברות בדרך של החלפת מניות בהתאם לסעיף 103כ לאחר תיקון 279 לפקודה.

3.6. במקרים רבים לשלד הבורסאי הפסדים לצורכי מס מסוגים שונים ובסכומים ניכרים וכעולה מכך ניתן לנצלם לשם הימנעות ממס או לשם הפחתה בלתי נאותה של נטל המס¹⁰. לאור זאת מאפשר המנהל מיזוג סטטוטורי או מיזוג בדרך של החלפת מניות בכפוף לכך שהפסדי השלד הבורסאי מכל סוג שהוא, עובר למועד המיזוג, ימחקו ולא ניתן יהיה להעבירם ולקזזם¹¹ בדרך כלשהי, וזאת בהתאם להוראות סעיף 103(חז), והכל בנוסף למגבלות קיזוז ההפסדים אשר פורטו לעיל.

דוגמאות לעניין זה ראו החלטת מיסוי 1709/25 - מיזוג סטטוטורי של חברה מעבירה עם ולתוך חברה קולטת שהיא "שלד בורסאי" בהתאם להוראות סעיף 103ב לפקודה, וכן ראו החלטת מיסוי 1919/25 - מיזוג סטטוטורי של חברה שהינה קרן להשקעה במקרקעין עם ולתוך שלד בורסאי בהתאם לסעיפים 103ב(א) ו-103ג לפקודה.

מיזוג בדרך של החלפת מניות עם חברה זרה

3.7. בהתאם להוראות סעיף 103ג(7)(ב) לפקודה, רשאי המנהל לאשר מיזוג עם חברה קולטת שהיא חברה תושבת חוץ או תושבת ישראל שהיא חברת חוץ כהגדרתה בפקודת החברות או בחוק החברות. אישור המנהל כאמור יכול שיהיה מותנה במתן ערבות ובתנאים אחרים, כפי שיקבע המנהל, אשר נועדו להבטיח כי זכויות המיסוי של מדינת ישראל ישמרו ולא יגרעו כתוצאה מהמיזוג. לאור זאת, במיזוג בדרך של החלפת מניות עם חברה כאמור, רשאי המנהל להוסיף מגבלות ותנאים נוספים¹² לרבות לעניין קיזוז ההפסדים על אלו שפורטו לעיל אשר מטרתם הינה שמירה על זכויות המיסוי של מדינת ישראל, כך שכתוצאה מהמיזוג, זכויות אלו לא יופחתו ו/או ייגרעו בדרך כלשהי.

הערות נוספות לעניין יישום הוראות סעיף 103כ(ב) לפקודה

3.8. המגבלות החלות על קיזוז ההפסדים הקבועות בסעיף 103כ(ב) לפקודה לאחר המיזוג בדרך של החלפת מניות בהתאם להוראות סעיף 103כ לפקודה, ימשיכו לחול על החברה הקולטת, גם אם בעלי המניות בחברה הקולטת מכרו את כל מניותיהם בתוך או לאחר התקופה הנדרשת, כהגדרתה בסעיף 103 לפקודה.

¹⁰ ע"מ 17-09-46365 קבוצת האחים נאוי בע"מ נ' פקיד שומה תל אביב 4.

ע"מ 20/3135 קבוצת האחים נאוי בע"מ נ' פקיד שומה תל אביב 4.

¹¹ ראו החלטת מיסוי 2032/25.

¹² ראו גם פסק דין ע"מ 20-01-71029 אל.אל.די יהלומים בע"מ נגד פקיד שומה גוש דן.

3.9. יודגש, כי הוראות סעיף 103כ(ב1) לפקודה יחולו רק ביחס לקיזוז הפסדים של החברה הקולטת כנגד רווח הון שמקורו במכירת הנכס המועבר (או ביחס לקיזוז הפסד הון שמקורו במכירת הנכס המועבר מרווחים בחברה הקולטת).

4. העברות נכסים - על פי הפרק השלישי בחלק ה2 לפקודה

4.1. הפרק השלישי בחלק ה2 לפקודה מאפשר העברת נכסים לחברה ללא חבות במס. פרק זה כולל רשימה סגורה של מתווים להעברת נכסים בפטור ממס שבמהותם מהווים דחיית מס. דחיית מס זו ניתנת לאור העובדה שכתוצאה מהעברת הנכס לחברה הקולטת משתנה הבעלות המשפטית בו, אך לא הבעלות הכלכלית. לכל אחד מהמתווים תנאים ספציפיים והוראות מיוחדות.

העברת נכס לחברה על פי סעיף 104א לפקודה

4.2. סעיף 104א לפקודה מאפשר לאדם (להלן: "המעביר") להעביר ללא חבות במס במועד ההעברה, את מלוא זכויותיו בנכס כהגדרתו בסעיף 104 לפקודה (להלן: "נכס") לחברה קיימת או חדשה (להלן: "החברה הקולטת") בתמורה להקצאת מניות בלבד בחברה הקולטת, ובלבד שמיד לאחר העברה זו מחזיק המעביר ב- 90% ומעלה מכל אחת מהזכויות בחברה הקולטת.

העברת נכס לחברה על פי סעיף 104ב(א) לפקודה

4.3. סעיף 104ב(א) לפקודה מאפשר לבעלים משותפים בנכס או לשותפים בשותפות שבבעלותה נכס (להלן: "המעבירים"), להעביר את מלוא זכויותיהם בנכס שבבעלותם המשותפת או בבעלות השותפות, לחברה קיימת או חדשה (להלן: "החברה הקולטת") בתמורה להקצאת מניות בלבד באותה חברה, ובלבד ששיעור החזקתם בנכס המועבר, או בזכויות בשותפות לפני העברתו, זהה לשיעור החזקתם במניות החברה שאליה הועבר הנכס, לפני העברתו לחברה זו ומיד לאחר מכן.

4.4. לצורך קבלת דחיית המס בהתאם להוראות סעיפים 104א ו-104ב(א) לפקודה, אין צורך בקבלת אישור מראש מאת המנהל¹³, וניתן להסתפק בהגשת הודעה לפקיד השומה כאמור בסעיף 104ז(א) לפקודה.

4.5. יובהר, כי בשינוי מבנה, כאשר החברה הקולטת הינה חברה תושבת חוץ ו/או חברה תושבת ישראל שהיא חברת חוץ, רשאי המנהל להוסיף מגבלות ותנאים נוספים¹⁴ לרבות לעניין קיזוז ההפסדים על אלו שפורטו לעיל אשר מטרתם הינה שמירה על זכויות המיסוי של מדינת ישראל כך שכתוצאה מהמיזוג, זכויות אלו לא יופחתו ו/או ייגרעו בדרך כלשהי.

¹³ למעט במקרים בהם העברת הנכס היא לחברה כהגדרתה בסעיף קטן 2 להגדרת חברה שבסעיף 104 לפקודה או לשותפות רשומה כאמור בסעיף 103א(א) או כאשר ההעברה הינה שינוי מבנה נוסף כאמור בפרק החמישי של חלק ה2.

¹⁴ ראו גם פסק דין ע"מ 71029-01-20 אל.אל.די יהלומים בע"מ נגד פקיד שומה גוש דן.

4.6. יובהר, כי גם העברת נכס בהתאם להוראות סעיפים 104 א ו-104ב(א) לפקודה צריכה להיעשות לתכלית עסקית וכלכלית ולא לשם הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה. כעולה מכך, כאשר פקיד השומה סבור שהעברת נכס בהתאם להוראות הסעיפים כאמור נעשית לשם הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה (לרבות בדרך של קיזוז הפסדים), וכן, במידה שהעברת נכס בהתאם להוראות סעיפים כאמור היא חלק מרצף של פעולות או עסקאות שתכליתן הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה, בסמכותו של פקיד השומה לסווג עסקאות ופעולות אלה בצורה שונה או לסווגן מחדש בהתאם לסעיף 86 לפקודה ולשלול את יתרון המס הנובע מכך¹⁵. הפעלת סמכותו של פקיד השומה לעריכת שומה לפי מיטב שפיטה בהתאם להוראות סעיף 145 לפקודה (שומה בשלב א'), תעשה לאחר היוועצות עם מחלקת שינויי מבנה שבחטיבה המקצועית ברשות המיסים¹⁶. עריכת שומה בצו בהתאם להוראות סעיף 152 לפקודה (שומה בשלב ב') תעשה רק לאחר קבלת אישור ממנהל מחלקת שינויי מבנה שבחטיבה המקצועית שברשות המיסים, או גורם בכיר ממנו בחטיבה המקצועית שברשות המיסים¹⁸¹⁷.

הוראות סעיף 104ה(ג) לפקודה לעניין קיזוז הפסדים הרלוונטיות בדבר קיזוז הפסדים להעברת נכסים בהתאם להוראות סעיפים 104 א - 104ג¹⁹ לפקודה

עובר לתיקון 242

4.7. עובר לתיקון 242 לפקודה, קבע סעיף 104ה(ג) לפקודה, כי רווח הון או הפסד הון שנוצר עקב מכירת נכס שהועבר כאמור בסעיפים 104 א עד 104 ג לא יותר לקיזוז במשך שנתיים ממועד ההעברה כנגד רווח או הפסד, בהתאם להוראות סעיף 28 או 92, לפי העניין.

4.8. יובהר, כי לגבי נכסים אשר הועברו עד למועד כניסתו לתוקף של תיקון 242, יחול נוסחו של סעיף 104ה(ג) עובר לתיקון 242. יודגש, כי האמור בסעיף 4.5 לעיל נכון גם ביחס למקרים בהם הועברו נכסים עובר לכניסתו לתוקף של תיקון 242.

¹⁵ ראו גם פסקי הדין: דורון ראובני - ע"א 4374/05, מאיר אליהו - ע"מ 1225-07, ומוצרי שלם - ע"מ 38077-02-21. ¹⁶ הפנייה להיוועצות עם מחלקת שינויי מבנה, ולקבלת אישורו של מנהל מחלקת שינויי מבנה תעשה בפרק זמן סביר טרם עריכת השומה.

¹⁷ יובהר כי לעניין זה, האמור לעיל יחול על שומה בשלב א' ושומה בשלב ב' שנערכו החל מיום 1.7.2026.

¹⁸ יובהר, כי האמור לעיל רלוונטי גם לעניין סמכותו של מנהל מסמ"ק הקבועה בסעיף 84 לחוק מיסוי מקרקעין התשכ"ג - 1963 (להלן: "חוק מסמ"ק").

¹⁹ לרבות סעיפי 104ב(ו) ו-104ג לפקודה, שניתנה להם התייחסות ספציפית בהמשך החוזר, לאור מגבלות נוספות או הבהרות נוספות שיחולו עליהם (נוסף על 104ה(ג) לפקודה).

החל מתיקון 242

4.9. החל מתיקון 242 לפקודה, על החברה הקולטת חלות המגבלות בדבר קיזוז ההפסדים המצויות בסעיף 104ה(ג) לפקודה הקובעות, כי על קיזוז רווח הון או הפסד הון שנוצר עקב מכירת נכס שהועבר כאמור בסעיפים 104א עד 104ג לפקודה יחולו הוראות סעיף 103כ(ב1) ו- (ב2) לפקודה, בשינויים המחויבים²⁰.

לעניין הוראות סעיפים 103כ(ב1) ו- 103כ(ב2) ראה סעיף 3.3 לעיל.

4.10. יודגש, כי בהתאם לסעיף 104ה(ג) לפקודה, הוראותיו של סעיף 103כ(ב2) לפקודה לא יחולו אם נרכשו אמצעי שליטה כהגדרתם בסעיף 88 לפקודה בשיעור העולה על 50% בחברה הקולטת²¹, לאחר שחלפו לפחות שלוש שנות המס שקדמו למועד תחילת שנת המס שבה הועבר הנכס. **כך למשל, אדם המעביר נכס לחברה בבעלותו בהתאם להוראות סעיף 104א לפקודה, במידה שנרכשו אמצעי השליטה בשיעור העולה על 50% בחברה הקולטת לפחות שלוש שנים לפני תחילת שנת המס בה הועבר הנכס, לא ניתן יהיה להגביל את קיזוז ההפסד בחברה הקולטת מכוח סעיף 103כ(ב2) לפקודה.**

העברת נכס בין חברות אחיות על פי סעיף 104ב(ו)

4.11. סעיף 104ב(ו) לפקודה ותקנות מס הכנסה (תנאים להעברת נכס בפטור ממס בין חברות אחיות) תשנ"ד - 1994 (להלן: "התקנות"), מאפשרים, העברת נכס כהגדרתו בסעיף 104 לפקודה, מחברה מעבירה (להלן: "החברה המעבירה") לחברה אחות חדשה או קיימת (להלן: "החברה האחות"), ובלבד שבמועד העברת הנכס, בעלי המניות בחברה המעבירה ובחברה האחות זהים (בעלות זהה), ושיעור החזקתם בחברות אלה זהה.

4.12. בהתאם להוראות סעיף 104ב(ו) לפקודה ולתקנות, שינוי מבנה זה מצריך קבלת אישור מראש מאת המנהל. תנאי מהותי לאישור העברת הנכס מהחברה המעבירה לחברה האחות ללא חבות במס הוא שהנכס יועבר לתכלית עסקית וכלכלית ולא לשם הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה.

4.13. הפטור הניתן מכוח סעיף 104ב(ו) לפקודה והתקנות מכוחו הוא למעשה דחיית מס בגין הרווח הגלום בנכס המועבר, ולכן בסעיף 104ב(ו) ובתקנות, וכן באישורים הניתנים בעניין זה, מצויות הוראות שנועדו להבטיח רציפות מס וגביית מלוא המס בעת מכירת הנכס המועבר, מכירת מניות החברה המעבירה או מכירת מניות החברה האחות.

²⁰ בין יתר השינויים: סעיפי 104 לפקודה עוסקים בהעברת כל נכס כהגדרתו בסעיף 104 לפקודה, ואילו סעיף 103כ לפקודה עוסק במיזוג בדרך של החלפת מניות.

²¹ לעניין סעיף זה רכישה, הינה לרבות כל עסקה שבה לאחר שבעל המניות המעביר רוכש זכויות בחברה הקולטת שיעור החזקתו באמצעי השליטה עולה על 50%. כך למשל אם לבעל המניות המעביר הקצו 30% מזכויות החברה הקולטת עקב השקעתו בחברה ולאחר מכן רכש בעל המניות 21% במגבלת הזמן הקבועה בסעיף, יחולו הוראות הסעיף כאמור.

4.14. לעניין קיזוז הפסדים, חלות על החברה המעבירה והחברה האחות, מגבלות קיזוז הפסדים הקבועות בתקנה 101(10) לתקנות לפיהן החברה המעבירה והחברה האחות לא תהיינה רשאיות לקזז במשך שתי שנות מס, החל מתום שנת המס שבה הועבר הנכס, הפסדים לפי סעיפים 28 ו-92 לפקודה שנוצרו בשנת המס בה הועבר הנכס או בשנים שקדמו להעברה זו, עד לסכום שווי השוק של הנכס המועבר.

4.15. בנוסף לאמור לעיל, על החברה האחות אליה הועבר הנכס, יחולו גם הוראותיו של סעיף 104ה(ג) לפקודה אשר פורטו ב4.9 ו-4.10 לעיל בחוזר זה ויראו לעניין זה את החברה האחות כחברה הקולטת.

להוראות קיזוז הפסדים בהעברת נכס בין חברות אחיות בהתאם להוראות סעיף 104ב(ו) לפקודה ותקנותיו, ראו דוגמה 6 בנספח לחוזר זה.

4.16. יודגש, כי במסגרת האישור, רשאי המנהל להוסיף הוראות ומגבלות נוספות, לרבות ביחס לקיזוז הפסדים וזאת מכוח סמכותו לאשר את שינוי המבנה כאמור בסעיף 2.8.6 לעיל. ואלה יתווספו במקרים בהם סבור המנהל ששינוי המבנה עשוי להיות מנוצל לשם הימנעות ממס ו/או הפחתת מס לא נאותה.

העברת מניות מחברה מעבירה לחברה אם על פי סעיף 104ג לפקודה

4.17. סעיף 104ג לפקודה מאפשר לחברה (להלן: "חברה מעבירה") להעביר את כל המניות שהיא מחזיקה בחברה אחרת (להלן: "המניות המועברות") לחברה המחזיקה במלוא הון המניות בה או למספר חברות המחזיקות במלוא הון המניות של החברה המעבירה (להלן: "חברה אם"), ללא חבות במס (להלן: "העברה לחברה האם"), ובלבד שבמועד העברת המניות המועברות חברת האם (או חברות האם כולן ביחד) מחזיקות במלוא הון המניות של החברה המעבירה.

4.18. גם בשינוי מבנה זה, יש צורך באישור מראש מאת המנהל, וגם בשינוי מבנה זה, העברת המניות צריכה להיעשות לתכלית עסקית וכלכלית ולא לשם הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה.

4.19. יודגש, כי במסגרת שינוי מבנה זה, המניות המועברות הן בבחינת נכס מועבר, וביחס אליהן, יחולו על החברה האם (החברה הקולטת) הוראות סעיף 104ה(ג) לפקודה.

4.20. יודגש, כי במקרה שהמניות מועברות למספר חברות אם, הוראות סעיף 104ה(ג) לפקודה יחולו על כל אחת מחברות האם (ביחס למניות המועברות אליה).

4.21. יודגש, כי במסגרת האישור, רשאי המנהל להוסיף הוראות ומגבלות נוספות, לרבות ביחס לקיזוז הפסדים מעבר לקבוע בסעיף 104ה(ג) לפקודה וזאת מכוח סמכותו לאשר את שינוי המבנה, ואלה יתווספו במקרים בהם שינוי המבנה עשוי להיות מנוצל לשם הימנעות ממס ו/או הפחתת מס לא נאותה.

הערות נוספות לעניין יישום הוראות סעיף 104ה(ג) לפקודה

- 4.22. יודגש, כי בהתאם לאמור בסעיף 104ז(ב)(1) לפקודה, גם אם הופרו הוראות סעיפים 104א עד 104ג לפקודה, הוראותיו של סעיף 104ה(ג) לפקודה יחולו על החברה הקולטת²².
- 4.23. יודגש, כי אין במכירה שלא מרצון או בשחלוף מכוח סעיף 96 או 27 לפקודה, כדי למנוע יישום הוראות סעיף 104ה(ג) לפקודה. כמו כן, נוסף על האמור, לעניין הוראות סעיף 104ה(ג) לפקודה יראו בנכס המחליף כנכס מועבר.
- 4.24. במידה שהועברו לחברה הקולטת מספר נכסים במועדים שונים, יחולו ההוראות הקבועות בסעיף 104ה(ג) לפקודה ביחס לכל אחד מהם החל ממועד העברתו. דהיינו, יראו את הנכס הראשון שהועבר כנכס בבעלות החברה הקולטת ביחס להעברת הנכס השני וכן הלאה.
- 4.25. אם לעומת זאת הועברו לחברה מספר נכסים באותו המועד בידי אותם מעבירים, הרי שמגבלות קיזוז ההפסדים שבתקופת מגבלת קיזוז ההפסדים השנייה הקבועה בסעיף 103כ(ב) לפקודה לא תחול על קיזוז רווח או הפסד ממכירת נכס מועבר אחד כנגד רווח או הפסד ממכירת נכס מועבר אחר (שהועבר באותו יום).
- 4.26. במקרים בהם במסגרת שינוי המבנה מועברים מספר נכסים המהווים ביחד מארג נכסים, לרבות נכסים בלתי מוחשיים, יחולו, במכירת אותם נכסים ו/או חלק מהם המגבלות הקבועות בסעיף 104ה(ג) לפקודה לרבות ביחס לנכסים בלתי מוחשיים כאמור וזאת בין אם היו רשומים בספרי המעביר ובין אם לאו.
- 4.27. כאמור לעיל, סעיפים 104א ו-104ב(א) לפקודה מאפשרים להעביר נכס לחברה כהגדרתה בסעיף קטן (2) להגדרת חברה בסעיף 104 לפקודה, ובלבד שחברה זו אושרה מראש על ידי המנהל.
- 4.28. במקרים בהם ניתן אישור כאמור, עשויות להיכלל בו, מלבד המגבלות הקבועות בסעיף 104ה(ג) לפקודה, הוראות נוספות אשר נועדו להבטיח את שמירת זכויות המיסוי של מדינת ישראל ובכלל זה הוראות ומגבלות לגבי קיזוז הפסדים וזאת בנוסף על האמור בסעיף 104ה(ג) לפקודה וזאת כדי לא לאפשר הימנעות ממס ו/או הפחתת מס בלתי נאותה. סמכות המנהל לקבוע הוראות אלה נשענת על סעיף קטן (2) להגדרת "חברה" בסעיף 104 לפקודה הקובע, כי המנהל רשאי לאשר העברת נכס לחברה תושבת חוץ וכן לחברה תושבת ישראל שהיא חברת חוץ כהגדרתה בפקודת החברות או בחוק החברות; אישור כאמור יכול ויותנה במתן ערבויות ובתנאים אחרים כפי שיקבע המנהל.
- 4.29. סעיף 64א(ד) לפקודה קובע, כי הוראות חלק ה-2 לפקודה, למעט הוראות סעיפים 104, 104א, 104ב(א) עד (ג) ו-104ד עד 104ז, לא יחולו על חברה משפחתית. כך למשל, יחידים, בעלי מניות בחברה משפחתית יכולים להעביר נכס המוחזק על ידם לחברה משפחתית בהתאם להוראות סעיף 104ב(א) לפקודה. הוראה דומה מצויה בסעיף 64ח לפקודה שעניינו בחברות בית.

²² ראו לעניין זה התייחסות גם בחוזר 8/2018.

- 4.30. בהמשך לאמור בסעיף 4.28 לעיל, יודגש, כי הוראות סעיף 104ה(ג) לפקודה יחולו גם על חברה קולטת שהינה חברה משפחתית כהגדרתה בסעיף 64א לפקודה, על חברת בית כהגדרתה בסעיף 64 לפקודה, וכן גם על אגודה שיתופית חקלאית כהגדרתה בסעיף 62 לפקודה.
- 4.31. בהוראות סעיפים 64 ו-64א לפקודה כלולות, בין היתר, מגבלות על הפסדים שנוצרו לפני תקופת ההטבה כהגדרתה באותם סעיפים. יודגש, כי אין בהוראות סעיף 104ה(ג) לפקודה כדי לגרוע מתחולת מגבלות אלה. קרי, הפסד שלא ניתן לקזזו בהתאם להוראות סעיפים 64 ו-64א לפקודה, לא ניתן יהיה לקזזו גם לאחר ביצוע העברת נכס כאמור בסעיפים 104א או 104ב(א) עד (ג) לפקודה.

5. מגבלת קיזוז הפסדים בהחלפת מניות על פי סעיף 104ח לפקודה

- 5.1. סעיף 104ח לפקודה מאפשר לבעלי מניות לדחות את אירוע המס במקרים בהם מבוצעת החלפה של מניות חברה (להלן: "המניות המועברות" ו-"החברה הנעברת" בהתאמה) במניותיה של חברה ציבורית (להלן: "החברה הקולטת") כך שחלף המניות המועברות לחברה הקולטת, מוקצות לבעלי המניות המעבירים מניות בחברה הקולטת.
- 5.2. בהתאם להוראות סעיף 104ח(ב)(1)ה(ה) לפקודה, על בעל המניות המבקש לדחות את אירוע המס בגין המניות המועברות, להגיש בקשה למנהל 30 יום לפני מועד ההחלפה ולקבל את אישורו מראש לעסקת ההחלפה (להלן: "בעל המניות המעביר").
- 5.3. סעיף 104ח לפקודה דוחה את אירוע המס ממועד ההחלפה ליום המכירה של המניות המוקצות כהגדרתו בסעיף 104ח(א) לפקודה.
- ואולם, במידה שבעסקה משולמת תמורה שאינה במניות המוקצות בחברה הקולטת (להלן: "תמורה שאינה במניות מוקצות") לא תחול על תמורה זו דחיית אירוע המס כאמור בסעיף 104ח לפקודה, והיא תחויב במיסים החלים לפי כל דין במועד החלפת המניות.
- במקרה זה, הזכויות ששולמה בעדן תמורה שאינה במניות המוקצות והמחיר המקורי שלהן, יחושבו בהתאם ליחס שבין שווי התמורה שאינה במניות מוקצות לשווי התמורה הכוללת שניתנה בעד כל הזכויות בחברה הנעברת.
- 5.4. על החזקות החברה הקולטת במניות שהועברו אליה על ידי בעלי המניות המעבירים במסגרת עסקת ההחלפה יחולו מגבלות קיזוז הפסדים הקבועות בסעיף 104ח(ד)(1) לפקודה, הוראות אלה דומות במהותן להוראות הקבועות בסעיף 103כ(ב) לפקודה, המפורטות בסעיף 3.3.1 לעיל.
- 5.5. יודגש, כי מכוחו של סעיף 104ח(ב)(1)ה(ה) לפקודה למנהל נתונה הסמכות, במסגרת האישור הניתן על ידו, להחמיר את מגבלות הקיזוז הקבועות בסעיף 104ח(ד)(1) לפקודה וזאת כדי למנוע אפשרות שבה עסקת החלפת המניות תנוצל לשם הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה.
- 5.6. יודגש, כי הוראות סעיף 104ח(ד)(1) לפקודה לא יחולו על מניות החברה הנעברת שנרכשו מבעלי מניות בחברה הנעברת במידה שאלה לא ביקשו להחיל על עצמם את הוראות סעיף 104ח לפקודה.

כך למשל, הוראות סעיף 104ח(ד)1 (1) לפקודה לא יחולו על החברה הקולטת ביחס למניות החברה הנעברת שנרכשו על ידה כנגד תמורה שאינה במניות מוקצות.

5.7. יודגש, כי סעיף 104ח לפקודה דוחה את מועד אירוע המס בגין המניות המוחלפות ממועד ההחלפה, ליום מכירת המניות המוקצות בחברה הקולטת ולעניין זה יום המכירה כהגדרתו בסעיף 104ח לפקודה (להלן: "יום המכירה"), ומשכך בעלי המניות המעבירים יהיו רשאים לקזז כנגד רווח הון ממכירת המניות בשנת המס שיום המכירה כלול בו, הפסדי הון שוטפים ומועברים, בהתאם ובכפוף להוראות הפקודה.

6. מגבלת קיזוז הפסדים בפיצול חברות על פי הפרק הרביעי בחלק ה-2

- 6.1. עניינו של הפרק הרביעי בחלק ה-2 לפקודה הוא בפיצול חברות, בהתאם לפרק זה ניתן לפצל חברה לחברה אחרת (או למספר חברות) באחת מהדרכים הבאות:
- 6.1.1. העברת נכסים והתחייבויות של חברה מתפצלת לחברה חדשה שהוקמה לצורך הפיצול והזכויות בה בידי אותם בעלי זכויות שבחברה המתפצלת וחלקו של כל בעל זכויות בחברה החדשה זהה לחלקו בחברה המתפצלת, בהתאם להוראות סעיף 105א(1) לפקודה (להלן: "פיצול אופקי").
- 6.1.2. העברת נכסים והתחייבויות של חברה מתפצלת לחברה חדשה שהוקמה לצורך הפיצול והיא בבעלות מלאה של החברה המתפצלת בהתאם להוראות סעיף 105א(2) לפקודה (להלן: "פיצול אנכי").
- 6.2. בין אם מדובר בפיצול אופקי ובין אם מדובר בפיצול אנכי, הפסדי החברה המתפצלת, ערב הפיצול יחולקו בינה ובין החברה החדשה בהתאם להוראות סעיף 105ד(ב) לפקודה. הקובע, כי הפסדי החברה המתפצלת מכל סוג שהוא, לפי העניין, יחולקו בין החברות החדשות או בין החברה המתפצלת לחברה החדשה בהתאם ליחסי ההון העצמי שלהן (להלן: "יחס ההון העצמי"), ובלבד שהפסדים לפי סעיף 28ח) לפקודה יהיו בחברה שבה נמצא הנכס שממנו נבע הפסד. לעניין סעיף זה, "הון עצמי" - הסכום שבו עודף שווי הנכסים של החברה, על שווי ההתחייבויות שיוחסו לחברה כאמור בסעיף 105ד(א) לפקודה, והכל לפי דו"חות מתואמים למועד הפיצול.
- 6.3. מלבד האפשרויות אשר פורטו לעיל, פרק הפיצולים שבחלק ה-2 מאפשר לבצע פיצול אנכי נוסף שבו החברה המתפצלת הופכת לחברת החזקות וכל פעילותה או פעילויותיה מועברת לחברה בת או למספר חברות בנות שבבעלותה המלאה כך שלכל חברת בת מועברת פעילות מסוימת.
- 6.4. חברת החזקות לעניין פיצול זה מוגדרת בסעיף 105 לפקודה כחברה שכל נכסיה הם זכויות בחברות, או נכסים שלא ניתן להעבירם על פי דין, ואין לה הכנסות פרט להכנסות שמקורן בחלוקת דיבידנד או בנכסים שלא ניתן להעבירם על פי דין.

6.5. במקרה שבו בוצע פיצול כאמור, מלוא הפסדי החברה המתפצלת מועברים לחברה החדשה או לחברות החדשות. במקרה שמוקמות מספר חברות בנות חדשות, ההפסדים מחולקים ביניהן בהתאם ליחס ההון העצמי של חברות אלה.

6.6. יודגש, כי בחלוקת ההפסדים במסגרת הפיצולים האמורים (אנכי או אופקי) ישמרו אופיים ותכונותיהם של הפסדים אלה, כך למשל: הפסד שהיה הפסד עסקי מועבר בחברה המתפצלת והועבר לחברה החדשה, יחשב בחברה החדשה ככזה ויחולו עליו הוראות הפקודה הרלוונטיות בעניינו. הפסד עסקי שוטף של חברה מתפצלת שהועבר לחברה חדשה בתום שנת המס, יהיה ניתן לקיזוז בחברה החדשה כהפסד עסקי מועבר ויחולו עליו הוראות הפקודה הרלוונטיות לגבי הפסד עסקי מועבר.

6.7. הערות לפיצול ההפסדים

6.7.1. בדומה לאמור בסעיף 6.2 לעיל יש לוודא, כי החברה המתפצלת לא נמנעה, עובר למועד הפיצול, מהכרה בהפסדים לצורכי מס או הכירה בהפסד שהיה אמור להיות מוכר לאחר הפיצול, וזאת כדי להביא לכך שהפסדים יחולקו בין החברות המשתתפות בפיצול בניגוד להוראות הפקודה לעניין זה.

6.7.2. במקרים כאמור, יש להחיל גם על הפסדים אלו את נוסחת פיצול ההפסדים הקבועה בסעיף 105ד(ב) לפקודה כך שהם יחולקו בין החברה המתפצלת והחברה החדשה או שיוותרו בחברה המתפצלת.

6.8. פיצול חברה לחברה קיימת

6.8.1. סעיף 105ט לפקודה קובע, כי העברת נכסים, התחייבויות והון מחברה מתפצלת לחברה שאינה חברה חדשה שהוקמה לצורך כך, יהיו פטורים ממס כאמור בחלק זה (דחיית מס), אם ניתן לכך אישור המנהל, על פי בקשה שהוגשה לו לפני מועד הפיצול כאמור.

המנהל ייתן אישור כאמור אם הוכח להנחת דעתו כי מתקיימים התנאים המפורטים בפרק שני (פרק המיזוגים) ובפרק רביעי (פרק הפיצולים) לחלק זה, בשינויים המחויבים.

6.8.2. לאור זאת, יש לראות בפיצולים מהסוג המתואר בסעיף 6.8.1 לעיל, כאילו נעשה פיצול לחברה חדשה אשר מוזגה מיד לאחר מכן לחברה קיימת לאחר שהוכח להנחת דעת המנהל כי מתקיימים התנאים המפורטים בפרק השני ובפרק הרביעי לחלק ה2 לפקודה.

6.8.3. לאור זאת, בהתקיים האמור בסעיף 6.8.1 לעיל, הפסדי החברה המתפצלת, ככל שהם קיימים במועד הפיצול, יחולקו בינה ובין החברה החדשה בהתאם להוראות סעיף 105ד(ב) לפקודה ולאחר מכן על החברה הקולטת במיזוג הסטטוטורי אשר מיזגה לתוכה את החברה החדשה או החברה המתפצלת, יחולו הוראות הקבועות בסעיף 103ח לפקודה כמפורט בסעיפים 2.8 לחוזר זה.

דוגמאות בנושא קיזוז הפסדים לאחר יישום הוראות סעיף 105ט ראה בהחלטת מיסוי 7581/21 - **פיצול אנכי לחברה קיימת בהתאם להוראות סעיף 105א(2) ו-105ט לפקודה**, וכן החלטת מיסוי 1001/25 - **פיצול אנכי של חברה תושבת ישראל לחברה קיימת בהתאם להוראות סעיף 105ט לפקודה**.

6.8.4. באם ולאחר פיצול כאמור בסעיף 6.8.1 לעיל החברה החדשה או החברה המתפצלת מוזגו עם חברה אחרת מיזוג בדרך של החלפת מניות, יחולו על החברה הקולטת במיזוג זה, ביחס להחזקתה במניות החברה הנעברת הוראות סעיפים 103כ(ב1) ו-103כ(ב2) לפקודה כמפורט בסעיף 3.3 לעיל.

6.8.5. במידה שהופרו תנאי הפיצול האמורים בסעיף 105ג לפקודה ו/או הוראות החלטת המיסוי, ככל שניתנו, יחולו הוראות סעיף 105ח לפקודה ובמקרה זה יחולו כללי מס הכנסה (מניעת כפל מס עקב שלילת הטבות בפיצול) וכעולה מכך הפסדי החברה המתפצלת לא יחולקו בינה ובין החברה החדשה או החברות החדשות, והם יוותרו בידי החברה המתפצלת. ויחולו עליהם הוראות הפקודה לעניין קיזוז הפסדים. יודגש, כי הוראות סעיף זה יחולו גם בפיצול לחברה קיימת מכוח סעיף 105ט לפקודה.

6.9. פיצול בתום רבעון

- 6.9.1. ככלל, פיצול חברות יכול להתבצע בתום שנת המס ובתום כל רבעון.
- 6.9.2. ביחס לפיצול שלא בתום השנה, דהיינו: פיצול שמועדו בתום כל אחד משלושת הרבעונים הראשונים של השנה, יחולו, בנוסף להוראות חוזר זה גם הוראות סעיף 3 בחוזר מס הכנסה 6/2018.
- 6.9.3. להבדיל מפיצול שנעשה בתום השנה שההפסדים המועברים אגב הפיצול לחברה החדשה או לחברות החדשות ייחשבו כהפסדים מועברים ויחולו עליהם הוראות הקיזוז הקבועות בפקודה החלות לגבי הפסדים מועברים, כאשר מדובר בפיצול הנעשה בכל אחד מתום שלושת הרבעונים, ההפסדים ישמרו על אופיים כהפסדים שוטפים עד תום שנת המס שבה בוצע הפיצול.

7. שינוי מבנה נוסף - פרק חמישי בחלק ה2

- 7.1. במסגרת תיקון 242 לפקודה נוסף לחלק ה2 פרק חדש ובו סעיף 105י1 לפקודה. סעיף זה קובע, כי חברה שהשתתפה בשינוי מבנה (להלן: "**שינוי מבנה קודם**"), ומבקשת להשתתף במהלך התקופה הנדרשת, בשינוי מבנה נוסף, אחד או יותר (להלן: "**שינוי מבנה נוסף**"), למעט שינוי מבנה לפי סעיף 104ח לפקודה, שיש בו כדי לגרום לכך שלא יתקיים תנאי מהתנאים לפי חלק זה המזכים בהטבות בשל שינוי המבנה הקודם, לא יראו בהשתתפותה בשינוי מבנה נוסף כאמור

משום אי-קיום תנאי מהתנאים כאמור, אם אישר זאת המנהל על פי בקשה שהוגשה לו לפני שינוי המבנה הנוסף.

- 7.2. המנהל ייתן אישור כאמור אם הוכח להנחת דעתו כי מתקיימים כל אלה:
- 7.2.1. תנאי הזכאות להטבות לפי חלק זה היו מתקיימים לגבי שינוי המבנה הנוסף אילו התבצע בתום התקופה הנדרשת;
- 7.2.2. לשינוי המבנה הנוסף תכלית עסקית וכלכלית;
- 7.2.3. הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה אינן מהמטרות העיקריות של שינוי המבנה הנוסף, ואם הוגשה בקשה לפי סעיף זה לגבי יותר משינוי מבנה אחד - של כל אחד משינויי המבנה הנוספים או של כולם יחד.
- 7.3. מאחר וסעיף 105 לפקודה מאפשר למנהל לבחון את שינוי המבנה הנוסף ולאשרו בשינויים שעליהם הוא יורה, נתונה למנהל הסמכות לקבוע מהן מגבלות קיזוז הפסדים יחולו בעקבות שינוי המבנה הנוסף, וכיצד הן ישתלבו עם מגבלות קיזוז ההפסדים הנובעות משינוי המבנה הקודם.
- 7.4. ככלל, שינוי מבנה, בין אם מדובר בשינוי מבנה נוסף כהגדרתו בסעיף 105 לפקודה, ובין אם מדובר בשינוי מבנה אחר, לא אמור להביא לביטול או לצמצום מגבלת קיזוז ההפסדים שמקורה בשינוי המבנה קודם, זולת אם בעקבות שינוי המבנה הנוסף אין משמעות מעשית למגבלות קיזוז ההפסדים שמקורה בשינוי המבנה הקודם והדבר נקבע באופן מפורש באישור המנהל לשינוי המבנה הנוסף.
- 7.5. כאשר שינוי המבנה הנוסף לא נעשה מיד לאחר מועד שינוי המבנה הקודם, אך בתוך התקופה הנדרשת כהגדרתה בסעיף 103 לפקודה של שינוי המבנה הקודם, יחולו, עד למועד ביצוע שינוי המבנה הנוסף, מגבלות קיזוז הנובעות משינוי המבנה הקודם, והחל ממועד שינוי המבנה הנוסף, יחולו מגבלות קיזוז ההפסדים כפי שנקבעו באישור המנהל לשינוי המבנה הנוסף.
- 7.6. במקרים בהם קיים ספק ביחס למגבלות קיזוז ההפסדים החלות בעקבות שינוי המבנה הנוסף או השני, יש לפנות למחלקת שינויי מבנה שבחטיבה המקצועית.
- 7.7. במקרה שבוצע שינוי מבנה, ולאחר התקופה הנדרשת ובתוך תקופת מגבלת קיזוז ההפסדים הקבועה בסעיפים 104(ג) או 103(ב1) או 103(ב2) או 103ח לפקודה, בוצע שינוי מבנה שני (לעניין סעיף זה: "שינוי מבנה שני"), כך למשל הנכס/המניות המועברות/הועברו בשנית, אזי מגבלות קיזוז ההפסדים שהיו לחברה הקולטת ערב שינוי המבנה השני ביחס לנכס/מניות המועברות, יחולו על המניות שהוקצו לחברה הקולטת בשינוי המבנה הקודם, וזאת עד תום תקופת מגבלת קיזוז ההפסדים שנקבעה בשינוי המבנה הקודם.
- יודגש, כי מלבד האמור בסעיף זה, יש ליישם את מגבלות קיזוז ההפסדים כאמור בסעיף הרלוונטי שלעיל על החברה הקולטת בשינוי המבנה השני, ביחס לנכס/מניות שהועברו אליה.

דוגמאות למגבלות על קיזוז הפסדים לאחר ביצוע שינוי מבנה נוסף ראה בהחלטות המיסוי
הבאות:

- החלטת מיסוי 9923/18 - בנושא: העברת מניות בהתאם להוראות סעיף 104ב(ו) לפקודה והתקנות ולאחר מכן שינוי מבנה נוסף על פי הוראות סעיף 104א לפקודה, הנעשה מכוח סעיף 1105 לפקודה, אשר התווסף לחלק ה2 במסגרת תיקון 242 לפקודה.
- החלטת מיסוי 2024/18 - בנושא: מיזוג בדרך החלפת מניות עם חברת החזקות, בהתאם להוראות סעיף 103כ לפקודה, ומיד לאחר מכן העברת חלק מהמניות המוקצות במיזוג לאחד מבעלי המניות לחברה בשליטתו בהתאם להוראות סעיף 104א לפקודה.
- החלטת מיסוי 6687/18 - בנושא: פיצול חברה לחברה חדשה בהתאם להוראות סעיף 105א(1) לפקודה והעברת הזכויות בה ובחברה החדשה לחברות החזקות בהתאם להוראות 1105 ו- 104ב(א) לפקודה.
- החלטת מיסוי 8807/24 - בנושא: העברת נכס בהתאם להוראות סעיף 104א לפקודה ע"י חברה מעבירה, לחברה חדשה, לאחר שלחבר המעבירה ניתן אישור להעברת נכסים לחברה אחות בהתאם להוראות סעיף 104ב(ו) לפקודה והתקנות.

8. הערות כלליות

- 8.1 כפי שהודגש בחוזר זה, מגבלות קיזוז ההפסדים חלות, בין אם יש צורך באישור המנהל ובין אם אין צורך באישור המנהל²³.
- 8.2 ככלל, במקרים בהם ניתן אישור המנהל לשינוי המבנה, אין באישור שניתן כדי לגרוע מסמכויות פקיד השומה או מנהל מסמ"ק לערוך שומות לצדדים שהשתתפו בשינוי המבנה.
- 8.3 סמכות זו השמורה לפקיד השומה ולמנהל מסמ"ק כוחה יפה, למעט באותם נושאים שהוסדרו באישור באופן פרטני ומפורש על ידי המנהל. כך למשל אין באישור שניתן לשינוי מבנה מסוים, כדי להגביל את סמכותם של פקיד השומה (ובמקרים הרלוונטיים - מנהל מסמ"ק) בנושאים אלה:
 - 8.3.1 סיווג אופי פעילותם של הצדדים לשינוי המבנה וסיווג הפסדיהם.
 - 8.3.2 קביעת סכום ההפסדים ועיתוי היווצרותם.
 - 8.3.3 כל היבטי המס, לרבות היבטי המס הכרוכים בקיזווי הפסדים.
- 8.4 במקרים בהם שינוי המבנה נעשה בדרך של מסירת הודעה בלבד לפקיד השומה ומתברר כי הפרטים ו/או העובדות ו/או הנתונים שנמסרו בהודעה אינם נכונים באופן מהותי, נתונה למנהל

²³ יובהר, כי במקרים בהם אין צורך באישור המנהל, ניתן לפנות מראש לקבל את אישור המנהל, יחד עם זאת במקרים כאמור, יכול המנהל להודיע למבקש כי אין בכונתו לתת אישור מראש לשינוי המבנה כך שיהיה על המבקש למסור הודעה לפקיד השומה בהתאם לאמור בחוזר מס הכנסה 16/2018.

- הסמכות הקבועה בסעיף 103ח(ז) לפקודה. ראה לעניין זה סעיף 2.8.6 לעיל. על קביעה זו של המנהל, ניתן לערער.
- 8.5. כאשר ניתן אישור המנהל לשינוי המבנה, הוא ניתן בדרך כלל כאשר הדוחות לצורך מס של החברות המשתתפות בשינוי המבנה, לשנת המס שקדמה למועד שינוי המבנה או לשנת שינוי המבנה, טרם הוגשו. במקרים אלו, נדרשות החברות המשתתפות בשינוי המבנה להצהיר אם חל שינוי מהותי באופי פעילותן, בהכנסתן, בהכנסתן החייבת ובהפסדיהן בפרק הזמן שחלף מתום שנת המס האחרונה שלגביה הוגשו על ידן דוחות מבוקרים, ועד למועד בו ניתן האישור לשינוי המבנה.
- 8.6. הצהרה זו, כיתר ההצהרות הנמסרות על ידי החברות המשתתפות בשינוי המבנה, הינה נדבך מרכזי עליו מתבססת החלטת המנהל אם לאשר את שינוי המבנה. באם התברר כי הצהרות אלה אינן נכונות באופן מהותי, ויש פער משמעותי בינן ובין המידע והנתונים כפי שהם עולים מדוחות החברות המשתתפות בשינוי המבנה, אזי שמורה למנהל הסמכות להפעיל את הוראות סעיף 103 לפקודה.
- 8.7. חלק 2, על כל פרקיו, אינו משנה את מקורם וסיווגם של ההפסדים. כך למשל, כאשר לחברה המעבירה במיזוג יש יתרת הפסדים הניתנים להעברה ולקיזוז בהתאם להוראות סעיף 28, 29 או 92 לפקודה, ישמרו הפסדים אלו על אופיים וסיווגם, ויקוזזו בהתאם להוראת הפקודה החלות בעניינם. בהקשר זה, רשאי המנהל במסגרת החלטת המיסוי הפרטנית לקבוע כללים ומגבלות שונים.
- 8.8. במקרים בהם נערך מיזוג סטטוטורי של חברה קולטת המחזיקה, ערב המיזוג, בשיעור כלשהו ממניות חברה מוחזקת, יש למחוק את עלות ההשקעה לצורכי מס של החברה הקולטת במניות החברה המועברת. כך למשל, כאשר חברה בת, אשר מלוא הון מניותיה מוחזק על ידי חברה אם, מתמזגת עם ולתוך החברה האם - החברה הקולטת, עלות ההשקעה לצורכי מס של החברה האם בחברה הבת נמחקת. יודגש, כי במקרה זה, עלות זו לא תותר כהפסד לצורכי מס בדרך כלשהי, בידי גורם כלשהו, לרבות בדרך של היוון, ניכוי או פריסה. האמור לעיל יחול גם במקרים בהם חברה מחזיקה מתמזגת סטטוטורית עם החברה המוחזקת כחברה קולטת.
- ראה לעניין מחיקת עלות ההשקעה החלטות מיסוי 3095/10 - מיזוג חברות שלהן רווחים ממפעל מאושר/מוטב בהתאם להוראות סעיף 103 לפקודה, החלטת מיסוי 8681/11 - מיזוג חברות בהתאם להוראות סעיף 103 לפקודה, החלטת מיסוי 5591/24 - מיזוג של חברה אם עם ולתוך חברה בת בהתאם להוראות סעיף 103 לפקודה, וכן סעיף 4 בחלק ג' לטופס מסלול ירוק מיזוג בת עם ולתוך חברת אם בהתאם להוראות סעיף 103 לפקודה.**
- 8.9. בשינויי מבנה שבהם משתתפות ישויות משפטיות שאינן תושבות ישראל (להלן: "ישות זרה"), לא תותר, בדרך כלשהי, העברת הפסדים, מכל סוג שהוא מהישות הזרה לישות שהיא תושבת ישראל, ולעניין זה הפסדים, לרבות הפסדים הגלומים בפעילות ובנכסים של ישויות זרות. ראה

- לעניין זה גם עמדה חייבת בדיווח 108/2021²⁴, וכן החלטת מיסוי 3629/19 - העברת מניות מחברה זרה לחברה תושבת ישראל בהתאם להוראות סעיף 104ב(ו) לפקודה והתקנות, וכן החלטת מיסוי 9076/11 - העברת מניות בין חברות אחרות לפי סעיף 104ב(ו) לפקודה והתקנות.
- 8.10. סעיף 103א(א) לפקודה קובע כי הוראות חלק ה-2 יחולו על שינויי מבנה ששותפות רשומה צד לו ובלבד שניתן אישור מראש מהמנהל, והכל בשינויים המחויבים. במסגרת אישור כאמור, יכול ויקבעו שינויים נוספים שיורה עליהם המנהל. כעולה מכך, רשאי המנהל במסגרת האישורים כאמור שפורטו לעיל, להוסיף על ההוראות בדבר קיזוז הפסדים. דוגמאות לעניין זה ראה החלטת מיסוי 8998/26 - מיזוג חברה בע"מ עם ולתוך שותפות רשומה בהתאם להוראות סעיפים 103ב, 103ג ו-103א(א) לפקודה, וכן החלטת מיסוי 6118/26 - העברת זכות בשותפות רשומה מחברה מעבירה לחברה אם בהתאם להוראות סעיף 104ג לפקודה.
- 8.11. למנהל ולפקיד השומה שמורה הסמכות לשנות את מתווה שינוי המבנה אשר ישקף את המהות הכלכלית בצורה ההולמת ביותר של מטרותיו, וזאת במקרים בהם מתווה שינוי המבנה אינו עולה בקנה אחד עם מטרותיו. יודגש, כי לעיתים שינויים אלו עשויים להשפיע גם על הוראות קיזוז הפסדים.
- 8.12. במקרים בהם הועבר נכס לידי בעלי מניות יחידים, וזאת במסגרת הוראות סעיף 6 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי תקציב לשנת 2025), התשפ"ה-2024 הוראת השעה (להלן: "הוראת השעה"), ועל הנכס כאמור ישנה מגבלת קיזוז הפסדים בהתאם להוראות חלק ה-2 כתוצאה משינוי מבנה שבוצע בעבר, אזי ימשיכו המגבלות הקבועות בהוראות חלק ה-2 גם לעניין קיזוז הפסדים בעת מכירה הנכס על ידי בעל המניות, וזאת עד תום תקופת המגבלות הקבועה בחוק ו/או בהתאם להחלטת המיסוי שניתנה, והכל בנוסף לאמור בחוזר 03/2025.
- 8.13. בכל שאלה העולה מיישום הוראות חוזר זה ניתן לפנות למחלקת שינויי מבנה שבחטיבה המקצועית.

בברכה,

רשות המיסים בישראל

²⁴ עמדה מספר 108/2021 - הפסד מועבר שנצמח לתושב חוץ טרם היותו תושב ישראל לא יותר בקיזוז כנגד הכנסות שהופקו בישראל לאחר הפיכתו לתושב ישראל.

נספח דוגמאות

הערה לכל הדוגמאות : יודגש, כי הפתרונות המוצעים יוצאים מנקודת הנחה שהמנהל לא קבע הוראה אחרת ממה שנקבע בחלק ה2 לעניין קיזוז הפסדים (כמפורט בחוזר זה).

דוגמה 1

ביום 31.12.2025 בוצע מיזוג סטטוטורי כהגדרתו בחלק ה2 לפקודה בין חברה א' (המעבירה) לחברה ב' (הקולטת).

לחברות הפסדים מעסק מכוח סעיף 28 למועד המיזוג בסך של 80,000 של המעבירה ו-20,000 של הקולטת.

להלן פרטי ההכנסות החייבות מעסק של החברה הקולטת בשש שנים שלאחר המיזוג :

שנת המס	2026	2027	2028	2029	2030	2031
ההכנסה החייבת	50,000	100,000	20,000	10,000	50,000	25,000

נדרש : חשב את ההכנסה החייבת של החברה הקולטת לשנות המס 2026 עד 2031 לאחר יישום הוראות סעיף 103ח(א) ו-(ג) לפקודה.

פתרון

סך ההפסד הנצבר : $80,000 + 20,000 = 100,000$

תקופת מגבלת קיזוז הפסדים : 5 שנים (20%) - משנת 2026 עד 2030.

שנת המס	2026	2027	2028	2029	2030	2031
מגבלת 20% על ההפסד הנצבר	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	אין מגבלה
הכנסה חייבת - לפני קיזוז הפסדים מכוח סעיף 103ח	50,000	100,000	20,000	10,000	50,000	25,000
ההפסד המועבר משנה קודמת בשל מגבלת 50% שבסעיף 103ח	-	0	0	10,000	25,000	
מגבלת 20%+ הפסד מועבר - A	20,000	20,000	20,000	30,000	45,000	
מגבלת 50% מהכנסה החייבת - B	25,000	50,000	10,000	5,000	25,000	אין מגבלה
ההפסד שיתור (A או B-כנמוך)	20,000	20,000	10,000	5,000	25,000	20,000
הכנסה חייבת	30,000	80,000	10,000	5,000	25,000	5,000

הערות

שנת 2026 : ההפסד שיותר הינו : $20,000 = 20,000$ (20% * 100,000 - הפסד מצטבר) ולא יותר מ- 25,000 (50% מ- 50,000 – ההכנסה החייבת).

שנת 2027 : ההפסד שיותר הינו : $20,000 = 20,000$ ולא יותר מ- 50% מההכנסה החייבת (50,000).

שנת 2028 : ההפסד שיותר הינו : $10,000 = 20,000$ ולא יותר מ- 50% מההכנסה החייבת (10,000).

יתרת ההפסד שלא קוזזה בשל מגבלת 50% מההכנסה. החייבת בסך 10,000 (10,000 - 20,000) תועבר לשנה הבאה ותתווסף ל-20,000 ש של ההפסד המותר בקיזוז בשנה הבאה ובלבד שיחד הם לא יעלו על 50% מההכנסה החייבת של אותה שנה.

שנת 2029 : ההפסד שיותר הינו : $5,000 = 30,000$ (20,000 + 10,000 משנה שעברה) ולא יותר מ- 50% מההכנסה החייבת (5,000).

יתרת ההפסד שלא קוזזה בשל מגבלת 50% מההכנסה החייבת בסך 25,000 (5,000 - 30,000) תועבר לשנה הבאה ותתווסף ל-20,000 ש של ההפסד המותר בקיזוז בשנה הבאה ובלבד שיחד הם לא יעלו על 50% מההכנסה החייבת של אותה שנה.

שנת 2030 : ההפסד שיותר הינו : $25,000 = 45,000$ (20,000 + 25,000 משנה שעברה) ולא יותר מ- 50% מההכנסה החייבת (25,000).

יתרת ההפסד בסך 20,000 שלא קוזזה בשל מגבלת ה-50% מההכנסה החייבת תועבר לשנה הבאה ותקוזז ללא מגבלה מכוח סעיף 103ח לפקודה.

שנת 2031 : שנה שאינה בתקופת מגבלות קיזוז ההפסדים לפי סעיף 103ח (אלא אם נקבע אחרת על ידי המנהל).

דוגמה 2

ביום 31.12.2025 חברה א' התמזגה לתוך חברה ב' (הקולטת) במיזוג סטטוטורי.

לחברות הפסדים מעסק מכוח סעיף 28 למועד המיזוג בסך של 80,000 ו-20,000 בהתאמה.

להלן פרטי ההכנסות החייבות/ (הפסדים) מעסק (אלא אם נאמר אחרת) של החברה הקולטת בשש שנים שלאחר המיזוג :

שנת המס	2026	2027	2028	2029	2030	2031
ההכנסה החייבת	*50,000	100,000	20,000	(10,000)	**50,000	25,000

*30,000 מההכנסה החייבת נובעת מהכנסה חייבות משכירות ממקור 2(6) לפקודה.

**לפני קיזוז הפסדים משנת המס 2029.

נדרש : חשב את ההכנסה החייבת של החברה הקולטת לשנות המס 2026 עד 2031 לאחר יישום הוראות סעיף 103ח(א) ו-(ג) לפקודה.

פתרון

שנת המס	2026	2027	2028	2029	2030	2031
מגבלת 20%	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	אין מגבלה
הכנסה חייבת - לפני קיזוז הפסדים מכוח סעיף 103ח	50,000	100,000	20,000	(10,000)	40,000	25,000
ההפסד המועבר משנה קודמת בשל מגבלת 50%	-	0	0	10,000	20,000	
מגבלת 20%+הפסד מועבר - A	20,000	20,000	20,000	30,000	50,000	
מגבלת 50% מהכנסה החייבת - B	25,000	50,000	10,000	0	20,000	אין מגבלה
ההפסד שיתור (A או B-כנמוך)	20,000	20,000	10,000	0	20,000	20,000
הכנסה חייבת/(הפסד)	30,000	80,000	10,000	(10,000)	20,000	5,000

הערות

- לעניין חישוב ההפסד שיתור וההכנסה החייבת, ראה גם דוגמה 2 לעיל.
- תשומת לב, כי מגבלת 50% מההכנסה החייבת לשנת המס 2026 הינה על ההכנסה כולה, לרבות ההכנסה מכוח סעיף 62(ב) לפקודה ויודגש, כי אין בקיזוז ההפסד אשר יקבע לפי הוראות סעיף 103ח לפקודה כדי להפר את המגבלות הקבועות בסעיף 28 לפקודה. ולכן, ההפסד שיתור בקיזוז בשנת המס 2026 אמנם יוגבל עד 50% מהכנסה חייבת הכוללת הכנסה חייבת ממקור 62(ב) לפקודה, אך על הפסד זה יחולו הוראות סעיף 28(ב) לפקודה, ומשכך לא יותר הוא בקיזוז כנגד הכנסה מ62(ב) לפקודה.
- מקור ההכנסה החייבת בשנה זו כולו משכירות 62(ב) לפקודה (ההכנסה מעסק קוזזה כולה).
- ההכנסה החייבת לשנת 2030, הינה לאחר קיזוז ההפסד משנת 2029 (ללא מגבלת הוראות סעיף 103ח), ומגבלת ה-50% תהא על הכנסה זו.

דוגמה 3

ביום 31.12.2025 חברה א' התמזגה לתוך חברה ב' (הקולטת) במיזוג סטטוטורי. לחברה א' הפסדים הוניים מכוח סעיף 92 למועד המיזוג בסך של 100,000 ₪. במסגרת המיזוג העבירה חברה א' את נכס A לחברה ב' (הקולטת). הנח לצורך הדוגמה, כי רווחי ההון של החברה בכל שנה מחמשת שנות מגבלת קיזוז ההפסד הינן גבוהים, כך שמגבלת קיזוז הפסדים בשל התנאי השני (50% מרווח ההון) אינה רלוונטית, דהיינו, כל 20% מהפסד ההון מתקזז במלואו בכל שנה ושנה.

נדרש א : חשב את הפסד ההון שיותר בקיזוז של החברה הקולטת לאחר יישום הוראות סעיף 103ח(ב) לפקודה.

נדרש ב : כיצד תשתנה תשובתך לנדרש א, אם נכס A נמכר בשנת המס 2028 ברווח הון ראלי של 30,000 ₪?

פתרון

נדרש א : $20,000 \text{ ₪ כל שנה} = 20\% * 100,000$.

נדרש ב : 20,000 ₪ בכל אחת משנות המס 2026 ו-2027. בשנת המס 2028 יתרת ההפסד (בסך 60,000 ₪) תקוזז כנגד רווח ההון הראלי ממכירת נכס A (בסך 30,000 ₪) ללא מגבלה. ויתרת הפסד ההון בסך 30,000 ₪ תוגבל בקיזוז ליתרת התקופה. כך שבשנים 2028, 2029 ו-2030 מגבלת קיזוז הפסד ההון תהיה 10,000 ₪

דוגמה 4

ביום 31.12.2025 חתמו חברת "חרבות" וחברת "ברזל" על הסכם מיזוג (יום זה נקבע כיום המיזוג). לפי תנאי ההסכם, חברת חרבות תעביר לחברת ברזל את כל נכסיה והתחייבויותיה, וזאת בהתאם להוראות הפרק הראשון לחלק השמיני של חוק החברות. לאחר המיזוג, חרבות תחוסל והפעילות המשותפת תימשך בחברת ברזל.

נתונים נוספים : להלן הפסדי החברות המתמזגות למועד המיזוג :

חברת ברזל - הפסד עסקי להעברה על סך 5,000,000 ₪.

חברת חרבות - הפסד עסקי להעברה על סך 3,000,000 ₪. הפסד הון להעברה בסך 4,000,000 ₪.

להלן ההכנסה החייבת (הפסד) מעסק ורווח (הפסד) ההון של חברת ברזל (הקולטת) לאחר מועד המיזוג ולפני קיזוז הפסדים משנים שקדמו למועד המיזוג (באלפי ₪) :

2030	2029	2028	2027	2026	שנת מס
⁴ 1,000	(150)	300	1,500	4,000	הכנסה חייבת (הפסד) מעסק
⁵ 2,800	³ 1,500	² 200	(600)	¹ 350	רווח (הפסד) הון

¹ נובע ממכירת נכס שהיה בבעלות ברזל.

² יתרת שבח (לאחר קיזוז הפסד משנת 2027) הנובע ממכירת קרקע בחולון שהייתה בבעלות חרבות לפני המיזוג.

³ ממכירת נכס שנרכש לאחר המיזוג.

⁴ ההכנסה החייבת מעסק הינה לאחר קיזוז הפסד מעסק משנת 2029.

⁵ ממכירת מניות של חברה בבעלות ברזל משנת 2020.

נדרש: קבע/ את ההכנסה החייבת של חברת ברזל בחמש שנות המס שלאחר המיזוג.

פתרון

היות וקיימים במגבלת סעיף 103ח לפקודה גם הפסדי הון וגם הפסדים עסקיים, נתחיל בקיזוז הפסדי הון בהתאם להוראות סעיף 103ח(ב) ו- (ג) לפקודה ויתרת רווח ההון תהווה חלק מההכנסה החייבת אשר תוגבל מכוח סעיף 103ח(א) לפקודה לעניין קיזוז הפסדים עסקיים.

תחולת סעיף 103ח על הפסדי הון

הפסד הון מצטבר, ערב המיזוג - 4,000 אלפי ₪

$$20\% * 4,000 = 800 : \text{בכל שנת מס}$$

באלפי ₪

2030	2029	2028	2027	2026	שנת המס
² 1,812.5	² 1,812.5	800	800	800	מגבלת 20%
1,000	1,500	¹ 200	(600)	350	רווח הון - לפני קיזוז הפסדים מכוח סעיף 103ח
1,062.5	-	ל.ר.	625	-	ההפסד המועבר משנה קודמת בשל מגבלת 50%
2,875	² 1,812.5	ל.ר.	1,425	800	מגבלת 20%+הפסד מועבר - A
500	750	ל.ר.	0	175	מגבלת 50% מרווח הון - B
500	750	ל.ר.	0	175	ההפסד שיותר (A או B-כנמוך)
500	750	0	(600)	175	רווח הון/(הפסד) לאחר קיזוז הפסדים בהתאם ל103ח

¹ לאחר קיזוז הפסד משנת 2027 (הפסד לאחר המיזוג שאינו מוגבל מכוח סעיף 103 ח לפקודה). סך הפסד הון לשנת 2028 אשר טרם קוזז: $3,825 = 4,000 - 175$, לא מוגבל בקיזוז כנגד רווח הון ממכירת נכס שהיה בבעלות החברה שהיא גם בעלת ההפסדים ההוניים לפני המיזוג.
יתרת ההפסד לאחר הקיזוז כאמור: $3,625 = 3,825 - 200$ והוא יוגבל לאחר חלוקה לשתי שנות המס שנותרו לתקופת מגבלת קיזוז ההפסדים: $1,812.5$ לכל שנה.
² חישוב מחדש (ראה הערה 1).
³ יתרת ההפסד נכון לשנת 2030 בסך: $2,375 = 2,875 - 500$ תועבר לשנת 2031 ותקוזז ללא מגבלת סעיף 103 ח (בכפוף להוראות סעיף 92 לפקודה).

תחולת סעיף 103 ח על הפסדים מעסק

הפסד עסקי מצטבר, ערב המיזוג - 8,000 אלפי ₪

20% בכל שנת מס : $1,600 = 8,000 * 20\%$

באלפי ₪

שנת המס	2026	2027	2028	2029	2030
מגבלת 20%	1,600	1,600	1,600	1,600	1,600
הכנסה חייבת - לפני קיזוז הפסדים מכוח סעיף 103 ח	¹ 4,175	1,500	300	¹ 600	¹ 1,500
ההפסד המועבר משנה קודמת בשל מגבלת 50%	-	-	850	2,300	3,900
מגבלת 20%+ הפסד מועבר - A	1,600	1,600	2,450	3,900	5,500
מגבלת 50% מה. חייבת - B	2,087.5	750	150	300	750
ההפסד שיתור (A או B- כנמוך)	1,600	750	150	² 0	750
הכנסה חייבת/הפסד) לאחר קיזוז הפסדים בהתאם ל103 ח	2,575	750	150	(150)	850

¹ ההכנסה חייבת מורכבת מהכנסה חייבת מעסק 4,000 ומהכנסה חייבת הנובעת מרווח ההון (לאחר קיזוז בהתאם להוראות סעיף 103 ח) 175, ויחד $4,175 =$ (וכך גם בכל שנות המס בהם לחברה רווח הון לאחר יישום הוראת סעיף 103 ח (שנים 2029 ו2030)).

² בשל הגדרת הכנסה חייבת הכוללת את רווח ההון לאחר יישום הוראות סעיף 103 ח (ב) לפקודה, אמנם ניתן להכיר ב300 ₪ כהפסד, ואולם בשנת מס זו החברה הפסידה בשוטף ולכן אין כנגד מה לקזז הפסד כאמור (והוא יועבר לשנה הבאה ויוגבל, יחד עם 20% מההפסד המצטבר של שנה הבאה, ב50% מההכנסה החייבת).

³ יתרת ההפסד נכון לשנת 2030 בסך: $4,750 = 5,500 - 750$ תועבר לשנת 2031 ותקוזז ללא מגבלת סעיף 103 ח (בכפוף להוראות סעיף 28 לפקודה).

דוגמה 5²⁵:

החברה הקולטת ביצעה מיזוג על דרך של החלפת מניות ביום 1.1.2018 עם החברה הנעברת לפיו הועברו מלוא הזכויות בחברה הנעברת לחברה הקולטת, וזאת תמורת הקצאת מניות בלבד בחברה הקולטת.

להלן נתונים חלקיים מתוך הדוחות של החברה הקולטת (במיליוני ₪):

2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	
20	-	20	-	20	-	20	רווח הון ריאלי בחברה הקולטת ממכירת 20% ממניות החברה הנעברת
(9)	-	(7)	-	(15)	-	(8)	הפסד הון בחברה הקולטת ממכירת נכס שיום רכישתו לאחר המיזוג*
(9)	-	(12)	-	-	-	(4)	הפסד הון בחברה הקולטת ממכירת נכס שיום רכישתו לפני המיזוג*

*הנח, כי הפסד ההון קוזז באותה שנה/ בשנה העוקבת מול רווח הון ריאלי אחר אשר נוצר בחברה הקולטת, כך שכל הפסדי ההון המצוינים בטבלה הינם הפסדים שוטפים.

פתרון

בהתאם להוראות סעיף 103כ(ב1) לפקודה קיזוז ההפסדים מהרווחים ייעשה כדלקמן:

- בשנת 2018 ועד 2020: לא ניתן לקזז הפסדים כלשהם בחברה הקולטת מרווח ההון הריאלי ממכירת מניות החברה הנעברת. קרי, ישולם מס בגין מלוא רווח ההון הריאלי (בסך 20 מיליוני ₪ בכל אחת משנות המס 2018 ו- 2020).
- בשנת 2022: מאחר וחלפו יותר משנתיים מתום השנה בה חל המיזוג, רווח ההון בסך 20 מיליוני ₪ לא ניתן לקיזוז מהפסד ההון בסך 12 מיליוני ₪ - מאחר ומדובר בהפסד מנכס שיום רכישתו קדם למועד המיזוג, אך כן יהיה ניתן לקזזו מול ההפסד בסך 7 מיליוני ₪ מאחר שיום רכישת הנכס לאחר מועד המיזוג (כלומר, לחברה הקולטת יתרת רווח הון של 13 מיליון וכן הפסד של 12

²⁵ נלקחה מחוזר 8/2018 העוסק בכלל השינויים שבמסגרת תיקון 242 לפקודה וכן בנושאי קיזוז הפסדים.

- מיליון שיועבר לשנים הבאות ויקוזז כנגד רווחי הון אחרים בחברה).
בשנת 2024 אין מגבלות על קיזוז הפסדים (בכפוף להוראות סעיף 103כ(ב) לפקודה).

דוגמה 6

חברה א' וחברה ב' הינן חברות אחיות, כהגדרתן בתקנות מס הכנסה (תנאים להעברת נכס בפטור ממס בין חברות אחיות) תשנ"ד - 1994.
ביום 31.12.2025 העבירה חברה א' (להלן: "החברה המעבירה") לחברה ב' (להלן: "החברה הקולטת") נכס A במסגרת הוראות סעיף 104ב(ו) לפקודה והתקנות.
נתונים נוספים (במיליוני ₪):

1. פרטים לגבי נכס A : עלות - 10, שווי - 15.
2. להלן פרטי ההפסדים מצטברים ורווחים (לפני קיזוז הפסדים) מעסק של החברה המעבירה:

2028	2027	2026	2025
**5	**2	**5	*(15)

* מקור ההפסד בשנת 2025 הינו משנים 2022-2025, כדלקמן:

2 מיליון ₪ משנת 2022, 3 מיליון ₪ משנת 2023, 5 מיליון ₪ משנת 2024 ו- 5 מיליון ₪ משנת 2025 (שוטף).

** הנתונים לשנים 2026, 2027 ו-2028 הינם לפני קיזוז הפסדים מצטברים משנת 2025.

בהתאם להוראות סעיף 104ב(ו) לפקודה והתקנות, קיזוז הפסדים יהיה כדלקמן:

- נכון לשנת 2026 - 2027 (תקופת מגבלת קיזוז הפסדים לפי סעיף 104ב(ו) לפקודה והתקנות)
- הפסד מועבר משנת 2022, ניתן יהיה לקזזו ללא מגבלה היות והוא אינו נובע מהפסדים של החברה מהשנתיים שקדמו לשנת ההעברה.
דהיינו, הפסד של 2 מיליון ₪ (שמקורם משנת המס 2022) לא יהיו מוגבלים בקיזוז מול הכנסה עסקית בסך 5 מיליון ₪ בשנת 2026 (בהתאם ובכפוף להוראות סעיף 28 לפקודה).
 - בהתאם להוראת תקנה 1(10) לתקנות סעיף 104ב(ו) לפקודה, על יתרת הפסדים (13 מיליון ₪) יחולו מגבלת קיזוז הפסדים בגובה שווי הנכס המועבר (15 מיליון ₪). ועל כן, לא ניתן יהיה לקזז את יתרת הפסדים למועד שינוי המבנה (13 מיליון ₪) וזאת עד לתום שנת 2027. בשנת 2028, ניתן יהיה לקזז את הפסד המועבר כנגד הכנסה החייבת בסך 5 מיליון ₪ (בהתאם ובכפוף להוראות סעיף 28 לפקודה).

הערות:

- א. יודגש, כי התרת קיזוז ההפסד (2 מיליון בשנת 2026 ו-5 מיליון בשנת 2028), תהיה כפופה למגבלת קיזוז הפסדים מכוח סעיף 28 ומגבלות נוספות שיכול ויקבעו על ידי המנהל.
- ב. מגבלת קיזוז ההפסדים כאמור בדוגמה זו תחול באופן זהה גם ביחס להכנסות החברה הקולטת ובנוסף לכך, יחולו גם הוראות סעיף 104ה(ג) לפקודה (המחיל את הוראת סעיף 103כ(ב1) ו (ב2) לפקודה - ראה דוגמה 1 בעניין זה).
- ג. הוראות קיזוז הפסדים כאמור בדוגמה זו יחולו גם אם מדובר בהפסדי הון (בהתאם ובכפוף להוראות סעיף 92 לפקודה).